

ELŐFIZETÉS

HELYEK:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hóra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hóra ..... 2 k. 40 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyenlítő
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 57.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Vasárnap, március 5.

Hazugsággal segítik az oroszok szövetségeseiket.

Budapest, március 4. (Hivatalos.)
A főhadiszállásról jelentik:

Orosz hadszíntér:

Dubno vidékén az oroszok tegnap megkísérelték, hogy az Ikwa balpartjára jussanak át. Visszavertük őket. Az ellenség sajtójában egyre inkább megújul az a híresztelés, hogy az oroszok a Dnyeszter mentén és Csernovienánál, állítólag szerencsésen fejlődő nagy offenzívát hajtanak végre. Ez a híresztelés magától érthetően teljesen valótlan. Harevonalonkon, ott egy fél év óta semmi sem változott.

Olasz hadszíntér:

Nincs nevezetesebb esemény.

Délkeleti hadszíntér:

Változatlanul csend uralkodik. A mint most már megállapítottuk, Durazzónál harminnégy olasz löveget és tizenegyezernégy száz puskát zsákmányoltunk. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese, (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Sikertelen véres kísérlet Douaumont visszafoglalására.

Ötezer újabb francia fogoly. — 115 ágyu, 165 gépfegyver a hadizsákmány.

Berlin, március 4. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Yperntől délkeletre a harcok egyelőre nyugvó pontra jutottak. Azon állás, amelyet már február tizenegyediké előtt is tartottunk, szilárdan birtokunkban van. A Bastion-hadállás az ellenség kezén maradt.

Champagneban az élénk tüzérségi harcok tegnap is folytak.

Az argonneokban egy gyengébb ellenséges támadás meggyusult.

A Maas mindkét oldalán a franciák erősebb tüzérségi tevékenységet fejtettek ki és tűzük jelentékeny fokozása után Douaumont-falu és a hozzá csatlakozó vonalaink ellen támadást intéztek. Az ellenséget nagy vesztesége mellett visszavertük, miközben helyenként közel-

harera került a sor. Emellett ismét több, mint ötezer sebesülten foglyot vett. A február huszonekettedike óta vívott harcok zsákmánya a harem-zék kitakarítása után az eddigi megállapítás szerint hetvenhárom ágyuval és hetvenöt gépfegyverrel egyszázötvenöt ágyura és egyszázhatvanegy gépfegyverre szaporodott.

Obersepinél Pfirtől északnyugatra az ellenség hiába próbálta meg, hogy a február tizenharmadikán tőle el foglalt állásokat visszahódítsa. Első rohama néhol eljutott árkaikig, a melyeket azonban ellentámadással

nyomban ismét megtisztítottunk ellenségtől. Záró tűzünk a támadás megismétlését csak részben engedte ki-fejlődni. Az ellenség számos halottat és sebesültet, valamint több mint nyolevan foglyot veszített és kénytelen volt állásaiba visszavonulni.

Keleti hadszíntér:

Oroszokat egy kisebb ütközetben Alsewitschi mellett (Banarovicitől északkeletre) kivetették állásaiból.

Balkán hadszíntér:

A helyzet változatlan. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Ügyvédek.

Arad, március 4.

Diszkrétan, a hogy uri emberekhez illik, de mégis erős tájékozommal üt ki az aradi ügyvédi kamara évi jelentéséből az ügyvédek háborus rossz sorsáról szóló panasz. A legtöbb diszszel őket ruházták fel a törvények; diplomájuk a legtöbb pályára nyit utat nekik és a legtágabb bejárót magába a parlamentbe. Csak egyről feledkeztek meg a törvények: arról, hogy háboru idején miből éljenek meg a jognak és igazságnak őrei. A háboru beszüntette a perlekedést, a hadba vonult alpereseket törvény nélkül is megillette az a védelem, hogy a mialattők mindent a házáért adnak, azalatt tőlük a béke idején csinált adósságukért a földet, a házat, a butort el ne vehessék. A hadba nem vonultak perléséta moratorium gátolja meg. Az ugynevezett peren kívüli ügyek szünetelnek. Az aradi ügyvédi kamara négyszáz tagja közül kétszáz katonáskodik és amegmaradt kétszáznak, legalább a legtöbbjének, nincs olyan keresete, a mely a kar méltóságához illő megélhetést lehetővé tenne, nem szólva a társadalmi reprezentálásról, amelylyel ma már senki se törődik. És a legszomorubb, hogy ez olyan baj, a melyről a kamara is csak panaszos sóhajt tud ejteni, de nem kérhet védelmet az igazságügyminisztertől. De mit is tehetne az igazságügyminiszter?

Ok azok, akik az ugynevezett háborus konjunkturáknak semmi előnyét nem látják. Ha gondoltak is egyesek arra, hogy üzletet próbálja-

nak csinálni, talán kávét venni, szemet szállítani, dióban spekulálni: ennek útját állotta az a bizonyos dekorum, amelyet a nyomoruság fölöött is meg kellett tartani. Az ügyvédi rendtartás se igen engedte volna meg. A háborus viszonyokhoz való alkalmazkodásnak ugyszólván semminő módja nem maradt meg, sőt a hadi kenyérkeresetnek olyan alkalmak, a melyek az egyéb diplomásoknak: az orvosoknak, mérnököknek, építészeknek, se nyit meg a számukra. A katonai büntető-bíráskodásnak megnövekedett az ügyforgalma, de ezt a hadsereg házilag, a maga hadbíráival látja el, olyan rövid eljárásokkal, amelyek az ügyvédek foglalkoztatását nem kívánják meg.

A szomorú panaszból ez az egy akkord hangzik ki: látjátok, kár volt bennünket a békeidőben megirigyleni. A képviselőházban, a törvényhatóságban a legtöbb közülük való volt; a szónoklás mestersége, a mely a hivatásukkal összenőtt, nekik adott legtöbb szerepet a nyilvánosság, az ünnepi alkalmak, a hír dobogóin és csarnokaiban. Védői barreauknál és politikai összejöveteleken a külső siker legnagyobb része nekik jutott, míg a társadalom többi része, a némák, vagy a dadogók elveszték a szürkeségbe. Most a multnak már veszőbe ment dicsőségéért és kisebb-nagyobb hiúságáért szomoruan fizetnek az ügyvédek, a kiknek helyzetét az is rosszabbá teszi, hogy a kari méltóság nem engedi olyan hango-

san panaszkodniok, mint a hogy okuk lenne rá.

Majd a háboru után . . . Ez a vizsgálata az aradi ügyvédi kamara panaszos jelentésének. Akkor újra jobb lesz az ügyvédek dolga. Azzal, — a mit nem mond, nem is mondhat a kamara, de mégis szomorú valószínűség — hogy a háboru lenyesi a béke utolsó időszakában oly sokat panasztolt túlprodukción és ép azokban a fiatalokban, akik legtöbbször csínálhatnak konkurenciát az öregeknek. Meg azzal, hogy a vér-

ontás végeztével újra éled az üzleti élet, a forgalom, a vállalkozás és velük együtt a jogélet. Es a hadból visszatérő és az itthon maradt ügyvédek, amikor az irodákban az új ügyesembereket bogozzák, azzal az öntudattal folytathatják a mesterséget, hogy amikor a nemzet szenvedett, ők azok között voltak, akik legtöbbet szenvedtek vele. Es ezért megilleti őket mindaz, amit a béke ideje alatt, talán nem is egészen indokoltan irigyeltek tőlük.

den iskolát átalakítottak kórházzá. Mindenki meg van róla győződve, hogy a franciák rendkívül nagy veszteséget szenvedte Verdunnél.

Öreg aradi népfelkelők

az angyalbőrben.

(A gyöngyöket mézes napjai.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 4.

Az a szellem, amelyben úgy a hadügyi, mint a honvédelmi miniszternek az öreg népfelkelők érdekében kiadott rendeletei megszülettek és az a szellem, a mely az egész magyar sajtónak osztatlan elismerését vívta ki, amikor Hess Rezső altábornagynak, a temesvári katonai parancsnoknak az öreg népfelkelők érdekében kiadott parancsa nyilvánosságra került, úgy látszik és ezt örömmel állapítjuk meg, az alantasabb katonai parancsnokságoknál megértésre talált. Tisztikarunk, magas intelligenciája áldáshozóan fogja az öreg népfelkelők katonai szolgálatát gyümölcsösíteni. Természetes, hogy az egész ország figyelemmel kíséri, hogy milyen sorsuk lesz az öregeknek, akik Hess altábornagy klasszikusan szép szavaival szólva, egy emberöltőnél több időt a polgári munkában töltöttek már el és örömmel állapítjuk meg, hogy Aradon az a bánásmód, amelyben már eddig is részesültek, záloga annak, hogy az öregek érdekében kiadott rendeletek betűi annak a nemes szellemnek megfelelően jutnak érvényre, a melyben megszülettek.

Az öreg népfelkelők egyik csoportjának, a fiatalabbaknak bevonulása hétfőn, 28-án volt, míg az idősebbek, a negyvennyolc, negyvenkilenc és ötven esztendősek tegnap rukkoltak be. A 38. gyalogezred népfelkelőinek Kisszentmiklósról kellett bevonulni. A két csoportból egy-egy külön századot alakítottak, a századok kiképző altisztjei az intelligensebb elemekből kerültek ki, akik külön parancsot kaptak arra, hogy megkülönböztetett módon bánjanak a kiképzésnél katonáikkal. A karpaszományra igényt tartó népfelkelők már beadták kérvényeiket, de azok felett még nem döntöttek. Még gyakorlatok sem voltak a még szabad az éjjeli kintakás. Ez valószínűleg meg is fog maradni.

A 28. vadászszázalójú öreg népfelkelői valóságos legendákat beszélnek arról a bánásmódról, melyben a zászlóalj tisztikara részesei őket. A karpaszomány iránt beadott kérvények felett már megtörtént a döntés. Majd nem minden egyes kérvényező megkapta a karpaszományt, talán mindössze kettőt utasítottak vissza a kérelemmel. A karpaszományosokat és a többieket külön-külön csoportba osztották be. Az előbbieket ugyanabban a bánásmódban részesítik, mint az önkénteseket. A tisztek urazzák őket. A karpaszomány nélkülieknek sincsen okuk panaszra. Mindnyájan kimondhatóan tisztelettel beszélnek a zászlóalj parancsnokáról Tamásy századosról, aki megengedte legnagyobb részének, hogy az éjjelt otthonában töltsék. Mindkét csoport egészen új, tiszta és szép barakot kapott. Ruhájukat is megkapták, mindegyik vadonat újat. Ma már gyakorlatoztak is és nem volt olyan, aki a gyakorlatozás ellen, valami kifogást emelt volna. Kedvvel, könnyedén és örömmel rukkoltak az armádia legbúszkébb, új katonái. A gyakorlatozások után más munkát az öreg népfelkelők nem fognak kapni. A szolgálatokat

Betörték a németek Verdun északi várvonatát.

Frankfurtban hallatszik a verduni ágyuk dörgése. — Olasz segítség a francia harctéren. — Végét akarják már vetni a franciák a háborúnak.

Távirati tudósítás.

Frankfurt—Berlin, március 4.

Basel. A Basler Anzeiger írja: Douaumont erődeinek elfoglalásával a németek már meglehetősen nagy szélességben betörték Verdun északi várvonatát, amiáltal most már közvetlenül a belső védvonal előtt állanak.

Milano. A Corriere jelenti Párisból: A németek dacára a terepnehézségeknek a Woewre síkságtól nyugatra és Verduntól keletre fekvő magasiatok ellen makacsul tolytatják erőtesztéseiket. Céljuk az erődöt koncentrikus támadással körülzárni.

Berlin. A nagy főhadiszállásról jelentik: Douaumont falu rendkívül meg volt erősítve és aláaknázva, miért is a támadást csupán tűzérési előkészítés után kezdhették meg. Azok a francia jelentések, a melyek rettenetes veszteségeinkről szólnak, valótlank. A községet tűzérésünk teljesen szétlőtte, csupasz falak, széthasadt fatörzsek jelzik csupán azt a helyet, ahol a falu állott. Douaumont ötven-nyolcvan méternyi aknákkal volt aláaknázva s kétségtelen, hogy még békében berendezték makacs ellenállásra.

Rotterdam. A hollandi lapok egyértelműen megállapítják, hogy a franciáknak nem sikerült az új német frontot egyetlen pontján sem visszaszorítani.

Frankfurt. A Verdun körüli harcok ágyudőrejét tegnap a városban nagyon jól hallhatták. Frankfurt Verduntól légvonalháromszáz kilométernyire fekszik.

Rosendaal. Egy Boulognéből érkezett hollandi beszéli, hogy a verduni offenzíva megindulását a franciák nyugodtan vették tudomásul. Hangoztatták, hogy a németek öngyilkosságot követnek el ezzel az offenzívával. A német trónörökös hadsereget meg fogják semmisíteni. Viszont azonban nem titkolták el, hogy Joffrenek állásába kerülhet Verdun eleste. Mikor kiderült, hogy Verdun ostromo ellenség látá-

voiba került s a lapok stratégiai visszavonulást hangoztattak. A kedélyeket azonban nem lehet lecsillapítani. Az izgalom állandóan növekszik. Általában úgy vélik, hogy véget kell vetni ennek a nép elleni merényletnek. Mitsem törődnek Elzasz Lotharingiával, azt mondják, hogy a férfi lakosság kétharmadát már is feláldozták érte. A háboru teljesen lehetetlenné tette az elveszett tartományok visszaszerzését.

Zürich. A Züricher Nachrichten megbízható olasz forrásból arról értesül, hogy Itália Brianddal való tárgyalásakor kötelezettséget vállalt az iránt, hogy kétszázötvenezer embert küld Franciaországba, frontmögötti szolgálatra. Tizenöt bataillon már el is indult Franciaország ilyen módon képes lesz az egész haderejét a frontra küldeni.

Genf. Párisi híradások megerősítik azt a közlést, amely szerint az entente haditanácsa komolyan foglalkozik azzal a tervvel, hogy az újjászervezett szerb csapatokat a nyugati fronton használja fel. A szerb trónörökös Párisba utazott.

Köln. A Kölnische Volkzeitung-nak jelentik Amsterdamból: A „Times” párisi tudósítója azt táviratozza, hogy Verdunból sok száz menekült érkezett teljesen kimerülten Párisba. A katonai hatóságok erőszakkal távolították el őket a harc területéről. Egy öreg verduni polgár elmondta, hogy a német nehézségek kedden nagyon megrongálták a várost és hogy a lakosságból számosan életüket veszítették. Különösen az alsóváros sérült meg erősen. A szép új templom, valamint a XII. századból való régi székesegyház is megrongálódott. A esütőtörőkről péntekre virradó éjszaka minden percben egy-egy gránát hullott a városra, amelynek egyes részei romokban hevernek. Olyan a város képe, mint hogyha földrengés dulta volna fel. Pénteken a polgári lakosságból már csak 600-an tartózkodtak Verdunban.

Genf. Svájci lapok szerint Oise megyében három nap óta egymást követik a hosszú korhazvonatok, amelyek a verduni frontot hozzák a francia sebesülteket. A departementben min-

és a hasonló munkákat a zászlóalj parancsnok rendelete szerint a fiatalabbak végzik, akik noha maguk is már régen szolgáltaak úgy

szólván a felebbvalóknak kijáró tisztelettel fogadták a monarchia hadseregének öreg ujoncait. Az öreg csontok a legöregebb csontokat,

és fáradhatatlanul kell dolgoznunk, hogy ezt a felesleget megszerezzük.

Hamburg. A „Hamburger Fremdenblatt“ haditudósítója a nyugati frontról, a Verdun körül levő haumonti erdőből jelenti lapjának a következőket:

Az 1914. októberében a Przemyslől délkeletre levő Magiera-magaslatok körül kitéjődött harcok óta nem táruzt elém olyan érdekes panoráma, mint aminőt ma látam Verdunnál.

Kora reggel indultam el és előbb a consenvoyai erdőbe érkeztem, melynél február 21-ikén megkezdődött az offenzívánk. Ott húzódnak el egymás mellett az ellenségek. Árkai már mástól év óta. Most igen siralmas a külseje a meghódított francia lövészárkoknak. Valamennyi résziat be van temetve, részint össze van romolva. Fegyverek és municiók ládák hevernek köröskörül. Rengeteg francia kézi-gránátot találtunk. A német tábori tüzérség már régen követte a gyalogságot. Eleinte keveset láttam, mert hózivatar van. Az ágyu azonban folyton dörög.

Tovább mentem déli irányban a haumont erdőbe. Tüzérségünk mögöttem lövöldöz, azonban nem látható. Később, amikor kitéjűzt az idő, vezetőt kaptam magam mellé és áttekinthettem a verduni csata területén. Köröskörül a német batteriák hatalmas íve, amely bárról a douaumonti páncélos erőben végződik. Gránátzapporral borítjuk el a messzebb levő francia erődöket. Folytonos puskatüzelés is hallatszik, azonban a gyalogságot nem bírom feltedezni. Bár távcsővel vizsgálom a kiterjedt vidéket, mégsem látok embereket. Csak az ágyuk villannak és dörögnek, más nem is van a háborura. A németek helyzete mindenütt kitűnő. Beszéltem számos tiszttel és katonával és valamennyien bisakodnak a teljes sikerben. Messziről ideleátszik a Maas, amely miat ezüst tükör csillog a horizont aljában.

„Károly Ferenc Ferdinánd főherceg“.

(Eimebajos ember a rendőrségen.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 4.

Ma délután megjelent a rendőrségen egy iparos kinésésű ember és a rendőrkapitányt kereste, mert panaszt akart tenni. Bekísérték Petkovics Béla ügyeletes rendőrfelügyelő elé, ahol az idegen illetelmesen bemutatkozott.

— Károly Ferenc Ferdinánd főherceg vagyok — mondotta — és azért jöttem, mert a templom előtt egy rendőr nagyon megsértett. Azt mondta nekem, hogy bolond vagyok. Szeretném, ha ezért legalább egy fél évre bezárnák azt a neveletlen embert.

A rendőrfelügyelő azonnal tisztában volt a helyzettel és meggyugtatta a panasztevő főherceget, hogy fel fogja akasztatni a bűnös rendőrt. A kijelentésnek nagyszerű hatása volt és a panasztevő ezután elmondta, hogy mi járatban van Aradon és hogy került ide. A tizennegyedik tengerészeti hadtestnél vagyok kapitány. Legutóbb Milanóban voltam. Ennek alig van pár hete. Tizenkét automobilon mentem át Milanóba, ahol nagy tüntetést rendeztek. Borzalmas volt ez a tüntetés. Egyszerre megismertek, hogy főherceg vagyok és akkor üldözni kezdtek. Valami tizenhárom golyó ért. Súlyos sebesülten hoztak az aradi kórházba, ahonnan tegnap szabadultam ki. A katonák különben itt Aradon is mindnyájan megismertek és szalutáltak.

Verdun-láz Párisban.

(Douaumont talu is a németeké. — Aggódik az entente a francia front miatt.)

— Távirati tudósítás. —

Genf — Rotterdam, március 4.

Berlin. A Tag-nak jelentik Gentből: A Petit Parisien szerint a párisi gyárakban, vendéglőkben, kávéházakban, iskolákban és minden nyilvános helyiségében Verdun sorsáról beszélnek. Ez a kérdés még az élelmiszerdrágaságnál is jobban érdekli az embereket. A lap Verdun képviselőjétől külön tudósítást kapott, amely arról szól, hogy a verduni helyőrséget más helyen fogják felhasználni.

Genf. A párisi lapok tele vannak a Douaumont-erődnél vívott csata részleteivel, amelyeket a frontról sebesülten visszatért tisztek és katonák mondtak el. A Petit Parisien tudósítója a következőket írja a Verdun körüli harcokról:

A tüzérségi előkészítés után látni lehetett a Douaumont erdőből, hogyan nyomulnak előre a németek sötét tömegei a hóval takart mezőkön. A domboldalakon is mindenütt német gyalogosok sorai igyekeztek felénk. A francia gyalogság gyilkos tüzet bocsátott rájuk ugyanezekben a pillanatokban, majd pedig a francia nehéz tüzérség is beavatkozott a küzdelemben. Ismételt rohamok után a Douaumonti erőddel szemben sikerült a németeknek a 345. számú magaslatot elfoglalni. Végül a 24. számú brandenburgi gyalogezred megvetette a lábát a domboldalon és főtárgott az erődítésekre is. A francia gyalogság egy elitcsapata, amely kiválóság tekintetében versenyzik a porosz gárdával, a legrettenetesebb veszedelem idején megkezdte az ellentámadást, úgy, hogy a douaumonti állás délre már ismét a franciák kezében volt. Újabb támadások indultak meg német részről és végül, bármily hősiességgel küzdött is a gyalogság, a vár végleg német kézre került.

Hamburg. A verduni csata kedvező állása egyre fokozódik. A franciákat azzal vigasztalják, hogy Douaumont-erődnek nem volt nagyobb jelentősége és hogy az ágyukat elszállították belőle. Annyi igaz, hogy a franciák, okulva a lütti tapasztalatokon, elvitték a betonfedezékekben levő lövegeket, azonban nem szállíthatták el azokat, amelyek a páncélos tornyokba voltak építve. Az a francia zászlóalj, amelyet az erőd védelmére küldöttek, elkésett és már nem is vehetett részt a harcban. Az erődben levő 1000 francia gyalogos csak nagyon gyenge ellenállást tanúsított. A páncélos tornyokon levő tüzérség ezzel szemben igen élénk tevékenységet fejtett ki. Hogy a francia jelentéseknek mennyire nem lehet hitelt adni, az kitunik abból is, hogy amikor a németek elfoglalták Hardoumontot, amely öt erődöt foglal magában, erről egy szóval sem tettek említést.

Rotterdam. Londonból jelentik: A nagyobb londoni lapok francia

hadijelentések megnyugtató tartalma dacára is igen komolyan látják a verduni front helyzetét, már csak azért is, mert a németek rövid szünet után folytatják offenzívájukat.

A Daily Chronicle egy híradása megcáfolja mindazokat az állításokat, amelyekkel a franciák azt óhajtják bizonyítani, hogy a douaumonti erőd elavult, hasznavehetetlen pontja a verduni várgyűrűnek.

— A védők akkor is tartották állásukat, a mikor a nagy páncéltűzbe beomlott és az elektromos világítás is kialudt. Miután az ellenség az ágyuk nagy részét is hasznavehetlenné tette, feladták ezt a pontot a franciák. Különben Douaumont elsőrangú támaszpontja volt a verduni védelemnek.

A verduni általános helyzetről a Times azt írja, hogy a franciák kényeztetve voltak az óriási német erő nyomása alatt elhagyni előretolt állásukat és a verduni védővonal északi részéig visszavonulni. A helyzet azonban nagyon komoly és nagy feszültséggel kell követni, hogy mi történik Verdun körül. Remélhető azonban, hogy a franciák fővédelmi vonaluk birtokában maradnak és Verdunt megtarthatják.

— A franciák — írja a Times — csupán a verduni előretolt állásokat adták föl és védelmi várvonalukhoz még nem érkezett el az ellenség. Rettenetes küzdelem folyhatott itt, de a legnehezebb harcok még csak ezután következtek. A franciák az összes fontos magaslatokat birtokukban tartják és abban a kedvező helyzetben vannak, hogy a közeledő ellenséges csapattömegeket ágyúkkal minden oldalról lövöldözhetik. A jobbágyon álló németeket a folyó nyugati partján álló francia titegek tarthatják oldalról sakkban. A legdühösebb rohamot a vauxi erdőből intéste a német gyalogság a fensik ellen, amelyen az oly ismerette vált douaumonti erdő áll.

Páris. A francia katonai szakértőknek a helyzetről szóló fejtegetéseiből bizonyos aggodalom észlelnető, valamint elégedetlenség az eddig tett francia ellenintézkedések felett.

Pichon a „Petit Journal“-ban írja: Sajnálatos, hogy a mi offenzívánk előkészítésében és keresztülvitelében nem tanúsítottuk ugyanazt az előrelátást és gondosságot, mint a németek. Erre még majd vissza kell térnünk.

Rousset alezredes a „Petit Parisien“-ben azt írja, hogy az eddigi erőtesztések ellenére, melyek többé aligha mulhatók felül, valószínű, hogy újabb előretörés fog következni. Rousset nagy nyomatékkal hangoztatja annak szükségességét, hogy a franciák rettenetes sok tüzerességgel és municióval rendelkezzenek és azt írja, hogy ezekből elég csak akkor lesz, ha már teleteszes számban általnak rendelkezésre. Ezért szüntelenül

A felügyelőnek arra a kérdésre, hogy hogyan hívták ezelőtt, a főherceg elmondotta, hogy azelőtt, mikor még nem tudták, hogy ki Sáfus Lajos volt a neve. De ezt a nevet nem szabad viselnie, mióta Károly Ferenc Ferdinándnak hívják. Egyszer, mert elfeledkezett, hogy főherceg és előbbi nevét használta, a király meg is büntette. Itt Aradon különben a Varjassy József-utcában lakik. Hogy hányas szám alatt azt nem tudja biztosan, lehet, hogy

a 24 alatt, de nem lehetetlen, hogy a 133 lakásának száma.

Petkovics felügyelő, miután megállapította, hogy a szánalomra méltó ember tényleg a Varjassy József-utcában lakik, özvegy édesanyjánál, Hecht Arnold t. b. főorvossal megvizsgáltatta, aki megállapította, hogy közveszélyes őrült. A rendőrfelügyelő a szerencsétlen embert egyelőre a városi szegényháza szállíttatta.

Hazaérkezett a Möwe.

— Tizenkilenc gőzöst tett ártalmatlanná a csodahajó. — Wilson ellenes álláspontja a központi hatalmakkal szemben. —

— Távirati tudósítás. —

Berlin, március 4.

Berlin. A Wolff ügynökség jelentése: A Möwe Dohna-Schledien őrgyőr korvettkapitány parancsnoksága alatt ma több hónapos eredményteljes cirkáiás után négy angol tiszttel, 29 tengerésszel és az ellenséges gőzösök százhatvan matrózával, mint foglyokkal egy millió márká értékű rudarannyal, mint zsákmánnyal hazai kikötőbe betutott. A Möwe a következő ellenséges gőzösöket tartoztatta fel s részben elsüllyesztette őket, részben zsákmányként semleges kikötőkbe vitte: Corbridge, Author, Trador, Ariadne, Dromenby, Farring, Ford, Cian, Mactewish, Appam, Westburn, Horace, Flameneau, Edinburgh angol, Saxon, Prince, Maroni francia, Luxemburg belga gőzösöket.

A Möwe továbbá ellenséges partvidéken aknákat rakott le, amelyeknek többek között az „Edward VII.” angol csatahajó is áldozatául esett. A tengerészeti vezérkar főnöke.

Genf, március 4. A „Provence” katasztrófájáról Rousset ezredes a következőket írja:

A „Provence”-t egy uszóakna vagy egy újrendszerű tengeralattjáró süllyesztette el, egyike ama német tengeralattjáróknak, melyek állítólag teljesen nyomtalanul és észrevétlenül tudják megközelíteni a hajókat. Reméljük, hogy kutatásainknak sikerülni fog e rémes titok nyitására jönni.

Washington. A szenátus szavazása teljes győzelmet hozott Wilsonnak. Azt az előterjesztést, hogy Gore javaslatát bizonytalan időre vegyék le a napirendről, 68 szavazattal 14 ellen elfogadták.

(Gore amerikai demokrata szenátor törvényjavaslatot akart benyújtani, mely az amerikaiaknak megtiltja a felfegyverzett kereskedelmi hajókra való utazást. A javaslat benyújtását Brandegee köztársasági szenátor megakadályozta. A fenti távirat azt igazolja, hogy nem volt hajlandó a szenátus a józanág szavát meghallgatni. Wilson elnök álláspontja az, hogy az első felfegyverzett kereskedelmi hajó elsüllyesztéséért felelőségre vonja Németországot. A Gore-javaslat levételével a napirendről a szenátus Wilson mellett foglalt állást.)

Berlin. A Wolff ügynökségnek jelentik Washingtonból jól értesült forrásból: Wilson a szenátorokkal és képviselőkkel szemben erélyesen hangoztatta, hogy az Uniónak nem szabad a nemzetközi jog alapelveitől eltérni s a tengeralattjárók kérdésében ragaszkodniok kell a fennálló jogszabályokhoz. Kijelentette, hogy a háborús felek mindegyike ellentélei cselekedeteinek megtorlásául olyasmiket követ el, ami beleütközik a nemzetközi jog szigorúan vett szabályaiba. Az amerikaiakhoz intézendő felhívás, hogy tartózkodjanak a felfegyverzett hajókra való utazástól, elismerése lenne

annak, hogy jogos dolog e hajókat megtámadni.

Berlin. Mint illetékes helyen megállapították, Berlinben a legesekélyebb alap nélkül olyan híreket terjesztettek, hogy Anglia ismételen békeajánlatot tett és megbízottat is küldött Berlinbe a béke előkészítésére. E hírek szűkebb körökben foroghattak előbb és csak aztán juthattak a kávéházi nagy közönség fülébe. Bármint terjedtek el azonban, a jövőben elkövetkezendő hasonló esetekre vonatkozólag már most is megjegyezhetjük, hogy a politikai ítélőképesség nagy hiányát jelenti, ha ezek a felelőtlen híresztelések csak a legesekélyebb körben is hiteltre találhatnak. Nem óhajtjuk vizsgálni, hogy milyen különösebb érdekek játszanak közre az ilyen légből kapott híresztelések kitalálásánál, csupán arra figyelmeztetjük a közönséget, hogy minden ilyenajta kétes hírek terjesztése komolyan vevése ellentétben áll a haza érdekeivel.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Vasárnap: Déltűn: Hevesi Miklós fellépésével „Ártatlan Zeuzsi” operett. Este: „A kis herceg” operett.

Hétfő: Engel (Kálmán) Sárka és Hevesi Miklós fellépésével „A sárga liliom”.

Kedd: Tisza Karola a Király színház primadonnájának vendég fellépése „Lengyel vér”.

A kis herceg.

Írták: Meilhac és Halevy. Zenéjét szerző Lecoque. — Operett repris. —

Arad, március 4.

„Van úgy néha”, — hogy fölcsendült a szívünkben egy elfelejtett dal halk üteme s visszahozza az elmúlt idők száz szines emlékét; vagy belépünk egy ódon házba, melynek

levendula illatos levegőjében léleklizik a legszebb romantika, a múlt megszépült leánya. Valami ilyesfélét éreztünk tegnap „A kis herceg” előadásán. Ifjúság és szerelem! A játékos, édes, vissza nem hozható ifjúság s az első, legdrágább szerelem: ez volt a szöveg. Kedves bohóságok röpködtek át a színen, bujkáltak a kellemes mondatok között, a régi francia romantikának ártatlan, de bájos pillangói. S ifjúságról, szerelemről nevetett és zokogott a zene, amely maga is egyike egy eltűnt kor legrégibb emlékeinek. Csupa melódia, tarka lepkeraaj: egy pajzán sanszon, melyre egy bretagnei paraszt dal felel, hogy felolvadjon a karok tárt formájú indulóiban. Csupa ötlet és hangulat ez a muzsika s feledtetni velünk, hogy hangszerelése messze elmaradt a mai fejlett zenetechnika virtuózainak munkáitól. Helyesen tette a színház, hogy ezt a régi szép operettet felelevenítette. A sok táncos, betétes, üres zenedarab után jól esett ennek a kis dalműnek drága finomsága. Lám, volt idő midőn obscén dolgok nélkül is lehetett jó operettet írni.

Váradi Margit volt az est ünnepe; Végre egy igazán neki való szerep, tele melódiával, finomsággal. Ez az ő színe. Játékával, énekével egyaránt kiérdemelte a legnagyobb elismerésünket. Mellette Járasi Böske üdén és bájosan játszotta végig az első szerelem dalokba öntött alakját. Benkőné jóízű humorosa ma is sok elismerésre talált a Barics fértias, szép alakításának szintén örültünk. Nagy és elismerésre méltó munkát végzett Polgár, ki nemcsak egy ferdén nevelt nevelő bohózatot alakjában nyújtott pompás színészi alakítást, de mint rendező is tanúbizonyságot tett arról, hogy a régi francia operettek szellemét megértette. A karok énekében itt-ott egy kis disszonancia volt, ez azonban nem Kovács karmester számlájára írjuk, a ki ma is — mint mindig — szabatos munkát végzett az ő figyelmeztetése alapján.

* Bűnös emberek. (Bűnözői aláger az Urániában.) Az emberi gonoszságnak és csalátságnak, amely a legáljasabb dolgok elkövetésére is képes, mintegy elrettentő példányát mutatja be a színház mai képe. Minden napi történet a darab cselekménye: egy korosmai verekedés, melynek egy élet esik áldozatul. A gyilkos elmenekül és irthagyja menyasszonyát. S mikor a gyilkos testvére rájön a családi titok nyitására, ezt arra használja, hogy a közben már férhes ment leányt megcsarolja. A leggyöngédebb érzelmekhez fordul? az anyai szívet környékezi, meg és már-már sikerül az igazságszolgáltatás kezéből kicsuszni, amikor felfedeződik a titok és a bűnös megkapja méltó büntetését. — Doctor Imhoff, a Mozdóképtothon a heti szenzációja, melyre elővételben minden jegy elkelt az Urániában, kerül bemutatásra. Akik emlékeznek a „De Profundis” című képre, mely még a reprisre is szűlt házat vonzott, azok figyelmébe ajánljuk ezt a képet, mely ugyan olyan feldolgozásban, tudományos témát tárgyal és amely valósággal lázba hozta Berlin, Bécs és Budapest közönségét.

* Közeledik a Solymosi képvásár bezárása. Tekintettel arra, hogy a Solymosi képvásár március 14-én visszavonhatatlanul és minden körülmények közt zárul s így már csak rövid idő áll rendelkezésre, a tulajdonos ezúton kéri mindazokat, kik vele valamely kép megszerzése iránt akudozásban állnak; vagy akik vásárolni szándékoznak, hogy alkudozásukat, illetve vásárlási szándékaikat perktuálni sziveskedjenek. Az árak a Solymosi-féle művásáron bámulatosan olcsók, s miután többé alkalom arra, hogy ily potom áron vásárolnassunk eredeti képeket, aligha nyúlunk, mindenki, akinek módjában áll, neyesen és okosan csalek-szik, ha megragadja a kínákozó alkalmat.

Árulás gyanúja egy belgrádi szép asszony miatt

— Aradra internált mohamedán képviselő. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 4.

Érdekes ember tartózkodik jelenleg Aradon. A magas, elegáns, fekete bajszú férfiú, Cs. J. A. boszniai tartományi képviselő, aki tudtán és hibáján kívül jutott bajba. A szerajevói hatóság árulás vádjával illette, azonban kiderült, hogy a vád teljesen alaptalan és a dúsgazdag mohamedán földbirtokos nem tartozott abba a hercegovinai társaságba, amely összeesküvést szőtt a monarchia és az uralkodó család ellen.

A tartománygyűlési képviselőt azért hallgatták ki, mert nagyon sűrűn járt Belgrádba és gyakran együtt utazott azokkal a szerb középiskolai növendékekkel, akik tanáraik kíséretében bejárták Szerbiát a hűséget esküdtek a Narodna Obdrana eszméinek. Mint emlékeztetés, a mosztári gimnázium igen sok növendékéről és tanáiról kiderült, hogy részesei a nagyszerb árulásnak és előre tudták a trónörököspar meggyilkolását. A bűnösök fogságban vannak és még mindig folyik ellenük az eljárás. Mivel Cs. J. A. több alkalommal együtt utazott ezekkel a diákokkal, a szerajevói hatóság szükségesnek tartotta Aradra való internálását és kihallgatását. Mint külön érdekességet említjük meg, hogy az egész nagy pörnek ő az egyetlen mohamedán szereplője. Másik érdekesség az ő vallomása, amelyet Aradon tett.

— En teljesen ártatlan vagyok — mondta — mert nekem semmi közöm se volt a mosztári összeesküvőkhöz. A gimnázium tanárait a mosztári kaszinóból ismerem, a diákokat pedig csak az utcáról, látásból ismerem. Talán néhányszor beszéltem is velük. Azonban ne-

kem fogalmam se volt arról, hogy ők összeesküvők, vagy hogy összeesküvést tartanak fenn a Narodna Obdránával.

— Miért járt ön olyan sűrűn Belgrádba, s miért tartózkodott annyit a Moszkva szállóban? — kérdezték tőle kihallgatás közben.

— Kérem, én agglegény vagyok, sokat utazom és utazásaim közben megismerkedtem egy belgrádi szép asszonnal. Nem akarom részletezni az ügyet, nem akarok indiszkrét lenni, csak annyit mondok, hogy én ettől fogva sűrűn leutaztam Belgrádba és mivel a szerb fővárosban a Moszkva-szálló az egyetlen elfogadható hotel, oda szállottam meg. Tudom, hogy azért is gyanússá váltam, mert Belgrádba való utazásaim alkalmával Mosztártól Belgrádig együtt tettem meg az utat a gimnáziumnak most letartóztatásban levő növendékeivel és tanáiraival, akik Szerbiában tanulmányutakat tettek. Ez is igaz. De Mosztártól Belgrádig nem kellett egyedül utaznom és gyakran ugyanakkorra halasztottam utamat, amikor a mosztári kiránduló társaság tervezte utazását. En Belgrádig velük mentem, ott azonban elváltak utaink, mert nekem egyéb teendőm volt ott, mint a mosztári hazaárulóknak. Csak mostában tudtam meg, hogy a gimnáziumban egész összeesküvő társaság volt együtt és ezek a szerbiai „kirándulások” a Narodna Obdrana kedvéért történtek.

A bíróság elítélte a mohamedán képviselő védekezését annál is inkább, mert semmi más adatot nem tudott a vizsgálat ellene produkálni. Az eljárást meg is szüntették ellene és G. J. A. most mint szabad ember járka Arad utcáin.

VÁROS ÉS MEGYE

Hadiadó nem számítható a virilisek adójába.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 4.

A közigazgatási bíróság érdekes és aktuális jelentőségű határozatot hozott. A legfelsőbb bíróság ugyanis kimondta, hogy a 20000 koronán felüli jövedelmek után kivetett hadiadó nem olyan természetű, amely a törvényhatósági virilis-bizottsági tagsági jogosultság szempontjából figyelembe vehető egyenes állami adók összegébe beszámítható lenne. A határozat indokolása kifejti, hogy a hadiadó különleges célt szolgál és csupán ideiglenes megterhelésként van kivetve; nem az állam pénzügyi szükségletének, vagy a háború rendkívüli terheinek fedezését szolgálja, hanem célja az, hogy a háború közvelein fájdalmas következményeit enyhítse. Szóval a hadiadó a fennálló adórendszer keretén kívül álló megterhelése az adózóknak.

Továbbá ennek az ideiglenes adónak a virilis jog szempontjából való beszámítása a fennálló rendszerrel azért is ellenkezik, mert kivetésénél a háztartás fejének jövedelméhez rendszerint hozzászámítatik a közös háztartáshoz tartozó olyan tagoknak jövedelme is, akinek adója a virilis jog megállapításánál számba nem jöhet.

Arad város ez évi viriliseinek adójához, mikor a városi adóhivatal egybeállította a legtöbb adót fizetők kimutatását, a hadiadó ösz-

szegeket nem vette számításba az illetők egyenes állami adójánál, hanem figyelmen kívül hagyta azt. Ez ellen azonban többen felszólaltak s kérték a reájuk kivetett hadiadó beszámítását is a virilis-jog megállapításánál.

Az igazoló választmány többeknek beszámította egyenes adóösszegébe a hadiadó összegét és ez alapon felvette őket a virilisek közé, míg több bizottsági tag, akik nem fizetnek hadiadót, nem kerülnek a virilisek közé. Mivel azonban az igazoló választmány határozatát felebbeszéssel senki sem támadta meg, az jogerőssé vált s az illetők az év végéig virilis tagjai maradnak a törvényhatóságnak. Fontos azonban a közigazgatási bíróság elvi jelentőségű határozata azért, mert a hadiadót a folyó évre is kivetik s így a jövő évi virilisek névjegyzékének összeállításánál már irányadóul szolgál.

Folytatólagos sorrendje az Arad város törvényhatósági bizottsága által március hó 8-án d. u. 4 orakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. 12. A polgármester jelentése a város tulajdonát képező alapok pénzügyi álladekaról. 18. U. az előterjesztése a siklóteremtő iskola felügyelő bizottságának Varjassy Árpád elhalalozásával megüresedett tagsági helynek választás útján való betöltése tárgyában. 14. A tanács bemutatja Almási T. Pál igazgatónak a tanács 2922—1916. sz. véghatározat elleni felelősségi. 15. Az aradi kir. főgimnázium és az állami főiskola, valamint az állami felsőbb leányiskola igazgatójának beadványa, mely iskolaépületeknek nyelés-oktatás céljaira való visszaadását kéri. 16. A kavénas, kavemeres

és fogadó iparokról szóló és kormányhatóságilag jóváhagyott módosított szabályrendeletünk életbeléptetésére vonatkozó tanácsi előterjesztés. 17. A szezes és égetett italoknak mérésével és számértékbeni elárúsításával foglalkozó üzleteknek városunk területén való gyakorlásáról és kormányhatóságilag jóváhagyott módosított szabályrendeletünk életbe léptetésére vonatkozó tanácsi előterjesztés. 18. Temesvár sz. kir. város törvényhatósági bizottságának átirata az átvonuló katonatisztek beszállásolásával kapcsolatos költségek fedezése tárgyában a kormányhatósághoz intézett felirata paróllása iránt. 19. A polgármester előterjesztése Hunyadi Sándor hivatalos nyugaljaztatása tárgyában. 20. Zikó János fogyasztási adófelügyelő kérvénye családi pótlék engedélyezése iránt. 21. Institúris Zaigmond segédtséget kéri a X-ik fizetési osztályba való sorozása tárgyában.

Verdun védői között.

(Látogatás Humber és Herr tábornoknál.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 4.

Egy dén haditudósító, Winding András, a „Kjöbenhavn” című lapnak munkatársa nemrégiben végigjárta a francia frontot s alkalmat talált Verdunbe is eljutni, ahol a vár mostani parancsnokaival, Humber és Herr tábornokokkal is beszélhetett. A haditudósító most lapjában a következő érdekes cikkeket írja verduni látogatásáról:

Humber és Herr tábornokok mindegyik egy-egy kastélyt szemelt ki főhadiszállásul. Az egyik kastély Charles Humber szenátoré. A falakat vastag, virágos mintájú selyem borította, a butorok oly kényelmesek voltak, hogy az ember csak nehezen tudott feltápázkodni belőlük. Mialatt mi a télikertben a kandalló mellett kávéstunk, kint szakadt az eső de ez a hangulatot még csak emelte.

Hosszu alee vezet végig egy régi parkon. Nyílik az aranyozott vaskapu, az alee végén ott van a kastély. Automobiljaink a vesztibül előtt állnak meg, ahol egy fiatal, csupaszképi hadnagy fogad bennünket. Üdvözljük a vezérkar tisztjeit, akik párisi újdonságok iránt érdeklődnek... A társalgás kissé vontatott, amíg a tábornokra várunk. Néhány perc telik így el, végre megjelenik Humber tábornok. Kis körben állunk fel s a tábornok valamennyitünket néhány szóval üdvözlő s valami banális kérdést intéz valamennyitünkhöz: Először alkalommal van a fronton? ... Hogy vélekednek önöknél a háborúról? Körülbelül úgy megy a dolog, mint egy cserle nál egy állomáson, ha a fejedelem megérkezik.

Humber tábornok kicsi, sovány ember, akit valami különös, intelligens szárazság jellemes. Némileg a japánokra emlékeztet, éles, eleven szemek vannak, nem beszél sokat, egész lénye nagyon előzékeny és kellemes. A háború előtt Marokkóban volt, ahol sokszor nyílt alkalmat használhatóságát bebizonyítani. A marne-i csata alkalmával a centrumban volt s segített éket ütni a német fronton. Nem népszerű, olyan ember, aki a kötelességét teljesíti anélkül, hogy egy szót szólna. Amikor egy ezredes, aki nekünk a Four de Paris melletti állásokat mutatta be, vonakodott bennünket egy veszélyes erdei úton keresztül vezetni, a tábornok mosolyogva mondotta:

— Miért ne, az uraknak csak jól tesz egy kis isgalom!

Nogira emlékeztetett engem. Az volt az impresszióm, hogy Humber, ha Franciaország nem győz, harakirit követ el, s egy cseppet

sem fog reszketni sovány, perzsa menteszerű keze, amikor a revolvert becsatt halántékához szorítja.

Herr tábornok is hasonlít hozzá, amennyiben ő is a keleti típusokra emlékeztet. Arcszíne sárga, szemének meg van az a tompa, kőszögességtől kifejezés, amely a májbetegségeket jellemzi. Tényleg nagyon beteg volt ez az öreg, teljesen ősz ember, amikor meglátogattuk. Sokáig váratott magára, s láthatólag kínos volt neki a sokfogású ebédre részt venni. De őnrudalma nagy, s fájdalomtól finom, szarkasztikus mosolyba burkolja.

A haditudósítók komoly és pseudo-hozzáértő kérdéseire legtöbbször tréfás feleleteket adott gyakran fiatalos ironiával. Az Argonnokban hosszú ideig a patkányokról beszéltünk, amelyek borzasztó kinszenvedést okoztak a katonáknak. Egy haditudósító megkérdezte a tábornoktól, hogy az ő katonáit is moleztálják-e a patkányok?

— Nem, nálunk a békák sokkal rosszabbak — felelte.

Azokra a katonákra gondolt, akik a Maas árterületén derékig álltak vízben.

— Nemsokára uszóhártya fog u'jaik közt nőni! — mondotta, s a haditudósítók nevettek, a tábornok azonban, aki eddig mosolygott, egyszerre elkomolyodott.

Arról beszéltünk, hogy a verduni hadsereget még mindig váró seregnek nevezik, holott a francia vezérkar már egyáltalán nem számol várakkal.

— Mi egy feledékenységnek köszönjük létünket — mondotta Herr tábornok — Joffre elfelejtett telefonálni... A háboru után — folytatta — egyetlen hosszú lövészárkot fogunk építeni Dunquerquestől Svájcig sok gépfegyverrel és beépített ágyúval és elektromos drótkakadályokkal. Már most is el lehet menni a föld alatt Svájcig az északi tengerig, de háboru után lövészárkainkat messzebb keletre fogjuk megásni.

Mindkét tábornoknál azt a kérdést vitattuk, hogy meddig fog tartani a háboru. Francia tisztak nem tudnak erről többet, mint például a dán külügyminiszter, de míg a német és angol tisztak a háboru hosszú tartamában hisznek, a francia hadsereg optimisztikusabb. A tisztak tisztában voltak azzal, hogy a tél folyamán francia részről nem fognak komolyabb vállalkozásokba. A tél előkészítőtől szolgált a nagy tavaszi offenzívához, amelyről dacára a Champagne-ban és az Artois-ban szerzett tapasztalatoknak, azt hitték, hogy a német front áttöréséhez fog vezetni. A nyár folyamán aztán olyan heveséggel fognak tartani a harcok, mint még soha, de ősszel aztán megkezdődnek a béketárgyalások. Pár hét előtt még ez volt a Verdun előtti francia hadsereg magasrangú tisztjeinek véleménye.

A kávéházak zárójára. A hivatalos lap mai száma közli a belügyminiszter rendelkezését a nyilvános helyek zárójára vonatkozólag. A közlést tulajdonképpen csak a toltiba helyesbítésére vonatkozik és magában foglalja kifejezetten a kávéházakat is, amelyek a hasonló üzletek sorában éjjel után 1 óránál tovább nyitva nem tarthatók. A rendelkezés különben teljesen azonos a már ismert részveggel.

Harctéren levő katonáknak

a legkedvesebb és legalkalmasabb ajándék egy hazuról érkező hírlap. Az „ARADI KÖZLÖNY“-t a táborba minden aradi katona olvassa.

Aradi ügyvédek panasza.

(Az ügyvédi kamara az ügyvédek háborus életeről. — A közgyűlés jelentése az igazságügyminiszterhez.)

Az Aradi Közlöny tudósítja.

Arad, március 4

Március 26-án tartja közgyűlését az aradi ügyvédi kamara Percz Béla dr. elnöke alatt. A közgyűlésből terjeszti fel a kamara az igazságügyminiszter elé szokásos évi jelentését, amelyet Schütz Henrik dr. kamarai titkár állított össze. A kamara jelentése a rendes statisztikai adatokon kívül a következőkben számol be azokról a tapasztalatokról, amelyeket a hadiállapotok következtében tettek az ügyvédek.

(Ügyvédek a háboruban.)

Beszámol a jelentés arról, hogy a kamara 400 tagja közül a múlt év végén 194 teljesített katonai szolgálatot. Ez mindenesetre annak a ele, hogy az ügyvédi kar az ország fennállásáért vívott élet-halálharcban teljes mértékben kiveszi részét. A katonai szolgálatot teljesítő ügyvédek között Boros Rezső dr. borosszebesi és Gremperger József csorvási kartársokról emlékezik meg kegyelettel a jelentés, kik mint katonák, hazájuk iránti kötelességüket teljesítve, a harctéren lettek hősi halálukat.

A jogszolgáltatás terén tett tapasztalatokról beszámoló részében az aradi kamara jelentése főképpen az ügyvédek háborus helyzetével foglalkozik és többek közt ezeket állapítja meg:

— Az elmúlt év teljesen a háboru jegyében folyt le és nem üres szólam, hanem szomorú valóság, ha azt állítjuk, hogy az ország egyetlen foglalkozási ágát sem sújtotta annyira a háboru és az annak következtében előállott gazdasági helyzet, mint az ügyvédséget. A moratoriumi rendeletekkel engedélyezett fizetési halasztások és az eljárás rendelethez azon intézkedései, hogy a hadbavonultak nem perelhetők és a hadbavonultak ellen már folyamatba tett perekben az eljárás felfüggesztendő, az ügyvédi karnak a perekből eredő jövedelmét újabb katonai behívással fokozatosan apasztotta, ma pedig már ezen jövedelem a minimumra csökkent. A perenkívüli ügyekből eredő jövedelem pedig teljesen megszűnt, ami természetesen következménye annak, hogy a bizonytalan gazdasági helyzet a forgalmat, a vállalkozást, amennyiben az nem áll összefüggésben a hadviseléssel, lehetetlenné teszi.

Az itthonmaradt ügyvédek helyzete tehát sivár és gondterhes, de még aggasztóbb azoké, kik katonai szolgálatot teljesítenek, irodáikat ez okból kénytelenek voltak bezárni és a háboru befejezése után azon kényszerhelyzet előtt fognak állani, hogy csökkent munkaerővel és energiával pályájukat újból kell megkezdniök.

Progresszív kamarai adózás.

Nem hódolunk ugyan azok optimizmusának, kik azt hiszik, hogy a háboru befejezése után közvetlenül nagy gazdasági fellendülés fog következni, mégis azt hisszük, hogy a háboru gazdasági pusztításainak helyreállítása körül megindítandó nagy erőfeszítéseknél az ügyvédi kar is megfogja találni a maga működési körét és ezzel biztosítani fogja tudni gazdasági létének alapjait.

Beszámol ezután a jelentés arról, hogy az aradi ügyvédi kamarát az ügyvédi nyugdíjintézetrel szemben tennivaló tartozásai tekintetében milyen helyzetbe juttatta a háboru. Tagsági és nyugdíjnyújtás követelése a kamarának 60.000

koronán felül van és ez az összeg jóformán kizárólag a háboru két éve alatt (20.000 és 35.000 korona,) gyűlt össze. A hátralékok hadbavonult ügyvédektől egyáltalán nem hajthatók be és az itthon levőkkel szemben is a legnagyobb kimérettel kell elbánni.

— A jelenlegi helyzethez való kibontakozás után — végzi erre vonatkozó fejtegetéseit a jelentés — a kamarák háztartásának jövőbeni megalapozása és egyensúlyban tartása szempontjából elkerülhetetlenül szükségesnek tartjuk egyrészt a progresszív kamarai adózást és a kamarai járulékoknak közadók módjára való behajtását. Nézetünk szerint semmivel sem indokolható meg az, hogy legnagyobb keresetű és legjobb vagyoni viszonyok között levő ügyvéd is csak annyi kamarai illetéket fizessen, mint a legsanyarubb viszonyok között levő ügyvéd. Az egyenlőség e téren a legnagyobb egyenlőtlenség és egyáltalán igazságtalanság is.

(Hadisegély ügyvédeknek.)

A háboru következtében anyagilag sújtott ügyvédek és ügyvédjelöltek támogatására az Országos hadisegélyező bizottság által rendelkezésre bocsátott összegből az Országos ügyvédi gyám és nyugdíjintézet 1916. évi március, április, május és június hónapokban havonként 4480 koronát, 1915. évi július óta pedig havonként 4680 koronát bocsátott a kamara rendelkezésére, mely összegeket a kamara segélyre szoruló tagjai és ügyvédjelöltjei között a beérkezett kérvények és a beszerzett információk alapján felosztották. Segélyt nem csak olyanoknak juttattak, kik hadba vonultak, hanem olyanoknak is, kik katonai szolgálatot nem teljesítenek, de a kedvezőtlen viszonyok következtében a segélyre rá vannak utalva. Ezek száma pedig egyre nagyobb. Az 1915. március havi első részletet 52 igényjogosult között osztották fel, de az 1916. évi február havi részletet már 71 részre kellett osztani. A kamara tehát a segélyösszeg felemelését kéri.

(Sérelmes díjtáblázat.)

Végül a háborus törvényekkel, a polgári perrendtartással, a csődön kívüli kényszer-egyezséggel foglalkozik a jelentés, mely az aradi törvényszéknél tapasztalt következő sérelem orvoslását kéri a minisztertől:

— Az aradi kir. törvényszék polgári tanácsának tagjai múlt évben a törvényszék előtt folyamatba tett vagyoni perekre néve ügyvédi díjtáblázatot dolgoztak ki, mely nem számol eléggé az ügyvédi kar jogos igényeivel és főleg azzal a mérhetetlen drágasággal, mellyel mindenkinek és így az ügyvédi karnak is meg kell küzdenie.

Igaz ugyan, hogy a táblázat a polgári tanácsok tagjainak megállapodása szerint csupán tájékoztatóul szolgál és tapasztaljuk, hogy a törvényszék gyakran többet állapít meg a táblázatban foglalt összegeknél. Mégis azt hisszük, hogy a táblázat nem számol eléggé a jelenlegi viszonyokkal és azért nem is elégíti ki azokat.

Tábori előfizetőink és olvasóink b. figyelmébe.

Miután tábori postautalványon az írásbeli közlemény nincs megengedve, arra kérjük azokat, akik a háboruból pénz. küldenek, hogy egyidejűleg külön levelező-lapon jelezzék, hogy az összegeket milyen célból küldötték.

A román király fővárosában

(A bukaresti drágaság. — Elpártolnak Oroszországtól a ruszofilek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, március 4.

Egy aradi ur, aki gyakran megfordult a román fővárosban a háború alatt, utolsó bukaresti utjáról ezeket az érdekes impressziókat jegyezte fel: Brassóban határvizsgálat, a legpontosabb lekiismeretességgel kutatják át a Románia felé igyekvő utasokat. Irásokat, könyveket, minden papirdarabot elszednek és csak azután mehetünk tovább.

A bukaresti utca... Sok szó esett már róla a háború alatt és méltán. Akárcsak Rómában, — Bukarestben is minden fontosabb politikai esemény előtt megszólalt az utca, amely, hiába, minden tagadás ellenére is, mégis csak befolyásolja a komoly politikusokat. Annál inkább is, mert — és ezt egy jól informált ruszofil politikus hangoztatta, volt miniszter és most is szenátor, — a román vezetőférfiak külpolitikáját mindenha belpolitikai szempontok irányították...

Ilyen körülmények között nem csoda, ha az utcának Bukarestben politikai jelentősége van. És a hangulatában — ott élők, ruszofilek és germanofilek egyaránt mondják, — eddigelő változás még csak annyiban állott be, hogy már nem olyan zajosan és hangosan, de még mindig követeli a négyesszövetséghez való csatlakozást és adandó alkalmakkor terrorral is kényszeríteni akarja rá a kormányt, hogy az entente mellé álljon. Emlékeztetés: még alig két hónapja, hogy biztosra vették: Románia végleges elhatározására jutott és a központi hatalmak ellen vonul. Akkor az ilyen lehetőségét Magyarországon se tekintették kizártnak, ma már kétségtelen, hogy Románia semmi esetre se fordul ellenünk és ha egyelőre a mellettünk való állásfoglalásról talán nem is lehet szó, a legkevesebb, hogy Románia feltétlenül semleges marad és a semlegessége az eddiginél is jóindulatubb lesz, — velünk szemben.

Ma már ugyanis a ruszofilek se zárkózhatnak el olyan mereven annak a lehetőség elől, hogy a román hadsereg Besszarabián át az oroszok ellen vonuljon, mert a harctéri helyzet arról győzte meg őket, hogy: Oroszország nem olyan lebirhatatlan, mint amilyenek a háború előtt és a háború elején hitték.

Carp Péter éppen ezen a napon járt v. Busche német követnél és azután Bratianu miniszterelnökhöz hajtatott, akivel hosszasan tanácskozott. — Marghiloman majdnem minden napos vendége a német nagykövetség imponálóan distingvált palotájának, az „Epoca” és az „Adeverul” meg is támadták érte, sőt azt is írták, hogy ebben a palotában adja el a központi hatalmaknak Romániát...

A háború alatt már sokat beszéltek egy Carp—Majorescu—Marghiloman-kabinet lehetőségéről és Bukarestben ma komoly körök is kormányváltást várnak. Arról, információink szerint, nem lehet szó, hogy a Bratianu-kormány a három konzervatív politikus belépésével rekonstruálják. — az még kevésbé igaz, hogy Bratianu a kormány külpolitikáját érintő koncepcziók gran paktumot kötött Filipeszku és Take Jonesku pártjával. Ellenkezőleg: Filipeszku, — a román Justin Gyula: így jellemzték őt — és Take Joneszku állítólag engednek merész állásponthoz, sőt: vannak, akik egészen határozottan állítják, hogy Filipeszku oroszországi utazása nem csúsz egyebet

minthogy visszajöhessen és azt mondhasse: Oroszországtól Románia már nem várhat semmit és így építse fel egy másik, a központi hatalmakhoz közeledő külpolitikai álláspontjának az aranyhidját.

Azonban: azt komolyan latolgatják Bukarestben, hogy Carp és Marghiloman kerülnek a kormányrudhoz. De a főkérdés szempontjából tökéletesen egyremegy: így-e, vagy úgy, elég, ha Carp és Marghiloman neve egy miniszteri listán megjelenik. Ez már maga is új és határozott külpolitikai program: a központi hatalmak oldalán való beavatkozás programja.

Erről azonban beszélni: mégis egy kevéssé korai. Romániának a világháborúban való állásfoglalását olyan katonai és diplomáciai sakkhúzások fogják eldönteni, amelyek tendenciájáról és jelentőségéről ma még csak a beavatottak tudnak. Ma még csak történelmi antecedenenciákról lehet beszélni, amelyek a ma Romániában észlelhető áramlatokat természetesen előidézték. Ezek az antecedenenciák két irányban állapíthatók meg: a magyarországi románok evolúciójában egyrészt és másrészt Romániának Oroszországhoz való eddigi viszonyában. Ezekből az antecedenenciákból állottak elő aspirációk és aggodalmak, amelyek egymással nehezen egyeztethetők össze és amelyek Románia közvéleményében a háború kitörése óta tapasztalható ingadozásokat okozták. De éppen ezekből kifolyólag már eleve is látható volt, hogy Románia állásfoglalását, ha kilép a semlegességből, a katonai és diplomáciai események erője fogja meghatározni. Egy bizonyos: az, hogy ma már a ruszofilek is belátták: az Erdélyre való aspiráció könnyelműség és komolyan egy pillanattig se lehetett szó Erdély elfoglalásáról.

A drágaság: az pedig tényleg igen nagy Bukarestben. Különösen, mióta Szalonki felől is el vannak zárva és az országba egyáltalán nem jön semmi, készleteik pedig, gabonán kívül, nincsenek. Nemesak az ipari cikkek, de az élelmiszerek is elviselhetetlenül drágák. Mivel ehhez az állapothoz képest valóságos Eldorádóban élünk. A legolcsóbb és legegyszerűbb ebéd 8—10 frank.

Románia gazdasági helyzete éppen a mindenfelől való elzártság következtében nagyon rossz. Kivitele eddig egyáltalában nem volt, mert a ruszofil pénzügyminiszter, Costinescu, eddig minden kivitelt megakadályozott. Összesen talán egy millió volt a bevételük a háború alatt, de ezzel szemben egy milliárdnál többet költöttek hadi kiadásokra, amit kölcsönből fedeztek.

A pénzük árfolyama azért most jó ha a pénzügyi helyzetük elég kedvezőtlen is. Ezt az árfolyam-járvást a központi hatalmakkal kötött szállítási szerződéseik idézték elő. A „Tara” című lap írta meg elsőnek, hogy milyen jegyzékszerű megállapodások jöttek létre a központi hatalmak és Románia között. Ezek szerint: a Bratianu által aláírt jegyzékben Románia végleges neutralitása van leszögezve. Biztosítva van a tranzító török, bolgár, osztrák, magyar és német áruk részére. Magánspekulációk elkerülése végett import-export bizottságok alakítottak, melyek közvetlenül az illetékes kormányokkal lépnek az árukiszárlás dolgában érintkezésbe.

Hogy lesz?...

...És tavasz lesz ismét...!
Mintha egy végtelenbe menő bekezdés előzné meg e felkiáltást...

Mintha a fájdalom minden faja, a tehetetlenség kínos verődése égne e szavakban...

A fagyos, havas háztetőkön már megtörik az a gyöngye napsugár, mely hirtelen s annak a szép évszaknak, ami ezután következik...

Tavasz lesz újból...

Nos és aztán? A tavasz az szép, az boldogító, szerelemfakasztó...

Az asszonyok már új toilettékben mutatkoznak az utcán. Egyik-másik már felvette a „nyári” kalapiát is, mert ez így szokás...

Még le sem hullt az utolsó hó, máris előbukkannak a fantasztikus szalmakalapok... A szoknyák mindjobban megkerekednek, lassan már valóságos balett-szenzációvá válik a korzó képe... A szoknyák mindkurtábbak, mindelebbek lesznek, mert ez így „divatos”... Olyan sok gondja is van most a „divat-asszony”-nak. És hogy a csipke, a selyem... A kereskedők nem tudnak annyit beszerezni mint amennyire szükség van. De hát nem csoda kérem, nem csoda. Hszen tavasz lesz ismét...

Ha az ember megáll a város kellő közepén, ahol legnagyobb a fény, ahol kápráztató kirakatok sorakoznak egymás mellett, ahol hangos vagy diszkrét beszédű párok járnak-kelenek, úgy tűnik, mintha igaz se lenne, hogy háború van... Hogy tőlünk messze, millió meg millió harcok áll szemben száz száz halállal, — mialatt képzelte ideszáll a jó magyar anyaföldre, ahol olyan szép a tavasz, ahol olyan jó élni...

A fényben olyan hihetetlennek tűnik, hogy még más egyéb is van a világon...

Pedig, ahol legnagyobb a korzó zaja, egy sápadt arcú, becsott mellű, vézna kisfiú áll egy csemegeüzlet kirakata előtt, ahol a sok déli-gyümölcs, cukorkák és halfélék rengetegében inycsiklandozóan hívalkodik a sonka, a kolbász meg a májpatétom...

A gyerek nézi, nézi... Nagyokat nyel szegény. A szemek kidüllednek és mindmohóbb tekintettel felfelé képzeltben a „kirakatot”... Mintha az, egészet egyszerre szeretné bekapni szegény...

Amott egy elegáns főúri fogat, mindenki edabámul... Ezt észreveszik. Nem csoda. A szép, a feltűnő szembeötlő... Ami ezen túl van, azt senki sem látja... A szegénység, a nyomor a láthatatlanság homályában vesz el... A hangja pedig oly erőteljes, hogy nem képes átörni ezt a homályt...

Tavasz lesz ismét!...

Milyen különféle érzéseket is vált ki az emberekből ez. A gondnáküli urinó már a nyaralás kérdésével foglalkozik, a gyermek örül, hogy megnyílik előtte a szabad természet; a szegény asszony szíve megkönnyebbül, hogy nem lesz gond cipőre, „mezitláb” futkoshat az őt-hat neveletlen, apátlan árvája...

És úgy megsaporodott az ilyen „apátlan” gyerekek száma, mint eső után a gomba... Mert hiába, a csodát aratni a halál kezéje nélkül nem lehet — — —

A szegény fájdalma: dupla fájdalom. Míg a harcmeszkőn szegényt, gazdagot egytörvényesen leterít a gyilkos golyó, addig idehaza kétféle oszlik a szegény, a gazdag bánata. Ez utóbbinak mégis valami kárpótlást ad az, hogy nincs ráutalva senkire, semmire. Az idő mulik-mulik és minden bánatra jön egyszer enyhülés... De ott, ahol a nagy bánat mellett meg a mindennapi kenyér megszerzése is gondot okoz szegény özvegynek, akinek szoknyájába vértelen, piszkos kis emberkék kapaszkodnak és követelve mondják „mama adjál enni” — ott már a fájdalmak fájdalmával kell megküzdeni... A tavasz közeledése egy kis megkönnyebbülést (de nem enyhülést!) szerez szegény özvegynek. Nem tognak annyit szenvedni a tüdőben szoba fagyos hidegében és ki tudja, talán tavaszra már nem lesz ily rémtörténet a drágaság...

A sápadt arcú kisfiú félénken banyit a csemegeüzletbe. Remegő kézzel egy huszárlevesrest nyújt a segéd felé és csak úgy térdhangozva szól:

— Kérek ezért egy kis kolbászt.
A segéd felnevet. Hangosan, fűléstől:
— Kicsit? Még ici-picit se kaphatsz érte.
A kistiú ijedt arccal távozik. Lopva még egy sóvárgó tekintetet vet a kirakatra és aztán eltűnik a csillogás tömkelegéből...

Eltűnik, elvész észrevétlenül, mint az a sok-sok „többi”, akiket nem látunk, akinek jajsza nem hallatszik a jólét gondtalan vihogása közé...

Tavasz! Szándd meg már az emberiségnek ezt a szenvedő részét!

Ha már a sors elvette tőlük az apát, ne érezzék még annak a hiányát is, ami a mindennapi szükségletet képezi. Jusson a számukra tej, kenyér és néha „egy kis” kolbász is...

És el fog jönni a tavasz... Vajjon mit hoz magával?

Ki tudja?!!

Lla.

Romániát nem kergetik kalandba.

— Filipescuék törekvései. —

Távirati tudósítás.

Bukarest, március 4.

A bolgár hivatalos jellegű „Echo de Bulgarie” című lap Románia magatartásáról hosszabb cikket írt, a mely a következőleg végződik:

Hogy mit fog Románia cselekedni, az a román kormány és a román nép dolga. Elég idejük volt arra, hogy elhatározzák magukat és a nekik alkalmasabb oldalra álljanak, hogy ha véleményük szerint a semlegeség már nem használ az ország érdekeinek.

Sajnálatraméltó dolog, hogy a föderalista agitáció Romániában elleneséges érzületeket akar kelteni a szomszédos nemzettel szemben és még sajnálatraméltóbb, hogy politikai személységek — természetesen az ellenzék tagjai — részt vesznek a bolgár uralkodó elleni tisztességtelen támadásokban.

Ez a csunya propaganda oly szenvedélyeket támaszt, a melyek a kedélyeket félrevezetik és meggondolatlan eszelekményekre ragadhatnak.

Oszinte véleményünk és ez az összes bolgárok véleménye, hogy Romániának a kiegészítődött és kielégített Bulgáriától nincs mit félnie, azonban teljes joggal félhet a konstantinápolyi orosz uralomtól. Mihelyt ez a meggyőződés lesz Bukarestben is a helyzet ura, akkor a négyesszövetség eselvetései, valamint Filipescu és Take Jonescu könnyelműsége sohasem fogják az országot kalandos akcióba kergetni.

Bukarest. A bukaresti lapok jelentik:

A Szentpétervárra utazó Filipescu két napot az orosz főhadiszálláson töltött, mely alkalommal a mult pénteken a cárhoz volt hivatalos ebédre.

Ugyancsak a bukaresti lapok közlik az orosz távirati ügynökség alábbi kommunikációját:

Az orosz újságírók interjújára Filipescu kijelentette, hogy meggondolatlanság lenne most Románia politikájáról beszélni, mivel ez a beszélgetés csakis kárára lenne annak a helyzetnek, a melyben Románia van.

Szegény aradi gyerekek!

(Az apró emberek háborus gondjai.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 4.

A Szabadság-tér egy nagy átjáró házának udvarán egy tenyeres-talpas gáji hadővegy menyecske „friss kakast”, azaz pattogatott kukoricát árul. Embermagasságu zsákban a kukorica. A fal mellől két gyerek ábitattal nézi, nem mernek közeledni, egyik biztatja a másikat:

— Kérdezd te!

— En nem... Kérdezd te... Most nagyon drága...

Végre egyik odalép az asszonyhoz:

— Kérek négy filléért.

Az asszony végig néz rajta.

— Annyiért nem adhatok.

— Hissen máskor krajeárért árulták.

— De régen volt az. Most az aszkó maga többre van... Mert nagyon felment ám az aszkó ára...

— Kérek egy litert.

Gyengén méri, alig-alig tölt meg vele egy kis zacskót.

— Mit fizetek ezért a kis pattogatott kukoricáért?

— Tíz krajeárt.

Tíz krajeárt! Ó, boldog régi krajeáros dők és szegény, mai aradi gyerekek...

Szegény aradi gyerekek... A cukorka ára színtén napról-napra emelkedik. Egy-két krajeárért a cukorüzletben sem adnak már semmit. A drágább fajta cukorkák ára félév alatt több száz százalékkal emelkedett. Tíz deka u. n. „deszert-cukrot” eleinte nyolcovan filléért árultak, aztán egy koronáért, mult hónapban egy korona negyvenért, tegnap egy korona hatvan fiért kértek érte. Tíz deka, értsd alatta: hat-hét csokoládé cukrot...

A cukorkaüzletekben is azzal védekeznek: drága a zacskó...

A fűszerárakról jobb nem írni. Elvégre minek forgassuk meg újra és újra a tört a szegény aradi ember szívében. A fűszerezsek ujabban igen erősen sugódnak a papirzacskók drágasága és a beszerzés nehézsége miatt. És ma már egész sereg aradi fűszerkereskedő is követeli a vevőjétől, hogy a papirzacskót hozza magával.

Egyik nagy fűszeráru cég a hozzá intézett kérdéseikre következőkben válaszolt:

— A papirzacskók ára a háboru kitörése óta 180 százalékkal emelkedett, de vannak olyan árunk is, melynek 200 perccenttel emelkedett az ára. Megdrágult a munkadíj, felszokott a papir ára, úgy, hogy a gyárak csaknem minden két hétben újabb emeléssel állnak elő. A nagykereskedő a lehető legrosszabb helyzetben van. A fűszerezsek és egyéb kereskedő hargaja első sorban ő ellens fordul, pedig ma jóval kevesebbet keres, mint békeidőben. Száz kiló csomagoló zsineg aselőtt 100 korona volt, Most 500 korona. A vasúthoz való szállítás költsége a négyszerezére emelkedett. És a legrosszabb, hogy árut sem kapunk... Így áll a papirzacskó-kérdés...

Enek a papirinséges világnak derűs epizódját írta meg egy tanító-olvasónk:

— A mulkor rájlesztettem öreg szokás szerint a gyerekekre:

— Itt maradtok papirgaluskára. Egy papirkereskedő fia erre azt felelte:

— Nem lehet tanító ur kérem. Nagy a papirhiány...

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Vak művészek hangversenye. Horváth Attila vak zongoraművész és Lumpe Gizella vak énekművésznő vasárnap esti hangversenye elé a meleg szeretet és lelkes érdeklődés várakozásával néz Arad zeneértő és humanusan érző közönsége. Két művész érkezik városunkba, kiknek szemeit örökös éj borítja, de kik az isteni szikrával, mely lelkükben ég, a zene, az ének csodás hatalmával, mely sajátjuk, világosságot, ragyogó napfényt, a gyönyör csodálat, ábrándozás tündérvilágát varázsolják a szívekbe. Művészetüknek sasrepülése feloldozza őket a vakaság bénító békítől, az ég felé törnek s ellenálhatatlanul ragadják magukkal a hangok végnélküli birodalmába a hallgatóságot. És jönnek, hogy ők, kiket nagy tudásuk, fényes tehetségük a hétköznapiasságból messze kiemel, játékkal, énekükkel sors társaik nyomorának enyhítésére nyerjék meg a szíveket. A zene lelkes szeretetének, szívük jószágának, lelkük nemességének szép tanúbizonyságát adták az aradi román leánynevelő intézet internátusának növendékei, kik testileg az egyik oldal összes erkélyüléseit lefoglalták, hogy a vak művészek kiváló értékű hangversenyét meghallgassák, egyben belépti díjikkal a vakok megmentésének, a vakok aradi intézete megalapozásának szép ügyét szolgálják. A művészet megbecsülésében, humanus érzésben Arad minden szempárt, jóért és nemesért rajongó lelkes közönsége az ország városai közül mindenkor elől jár s bizonyára sekan, nagyon sokan leszünk ott ma este 8 órakor a kulturpalota nagytermében, hogy meghallgassuk Horváth Attilát és Lumpe Gizellát. Jegyek 6, 5, 4, 3, 2 és 1 korona árban ífj. Klein Mór könyvkereskedésében (Fehér Kereszt szálló épülete), este 6 órától pedig a kulturpalota elfcsarnokában a pénztárnál kaphatók.

* Az utolsó Kölcsey-zsur. Vasárnap, március 12-én délután öt órakor tartja utolsó zsúrtját a Kölcsey Egyesület. A szeszont befejező zsúr érdekesség tekintetében nem marad el az eddigiek mögött. A zsúr műsora két részre oszlik. A műsor első szakaszát az aradmegyei születésű poéta: Sárosey Gyula emlékének szenteli a Kölcsey Egyesület. A poéta születésének száz éves évfordulója alkalmából Zombory Andor aradi főreáliskolai tanár tart előadást Sárosey Gyuláról. A műsor második részét a Kölcsey Egyesület szintű pályázatán díjat nyert egy felvonásos előadása tölti ki. A pályázat egyik díját Mendlik Béla aradi államasuti fogalmazó Rahói tanítónő című háborus aktuális színműve nyerte el. A színművet most mutatja be a Kölcsey Egyesület a kulturpalota színpadján. A háborus viszonyok annyira megritkították a műkedvelő színészkedésre vállalkozók számát, hogy az egyesület a kis egy felvonásos előadására az aradi Nemzeti Színház igazgatójától Szendrey Mihálytól kérte kölcsön művészeit. A címszerepet, a társulat kiváló drámai művésznője Keszlerné Képolnai Juliska játssza el. Az aradi közönség kedvelt és mindig igazi szépet, jót nyújtó művésznője teljes ambícióval viszi sikerre az aradi szerző darabját. A rahói tanítónő tontosabb szerepeit kivüle: Hidvéghy Ernő, Varnai Jenő és Delli Lajos játsszák el. A darabot Hidvéghy rendezi.

* A harmadik és utolsó filharmonikus kamarazeneestély március 11-én, szombaton este lesz. Játsszani fog ezuttal ismét a két kitanító aradi születésű művész, Telmányi Emil

és Vas Sándor. Hogy azonban az utolsó estély a Burján-koncerthez hasonlóan nagyszabású legyen, arról is gondoskodva van, amennyiben vendégekül fellépnek Mosshammer Román hárfaművész, aki az első estély helyett most fogja műsorát bemutatni, azonkívül a Dienzl pár. Dienzlné Róz Kna a fővárosi jónevű dalénekesnők közt is elsőrangú pozíciót vívott ki magának, míg Dienzl mester, a felülmúlhatatlan zongorakísérő, a maga nemében páriát ritkítja. Így hát változatos és sokoldalú művészi élvezetet nyújt a 38. gyalogezred rokkantjai stb. javára rendezendő utolsó zeneestély, melynek jegyeit az előjegyzők holnaptól szerdáig vehetik át a Scherbág-cégnél. Azon túl a ki nem váltott előjegyzések bárkinek eladatnák.

Aradról Bécsbe került szélhámos nő.

(A megpumpolt brünni kereskedő.)
Bécsi tudósítónktól.

Bécs, március 4.

A bécsi törvényszék egyik ítélőtársa tegnap egy csalással vádolt 29 éves urinő, Novák Amália felett ítélkezett.

Novák Amália egy Aradról Bécsbe származott szabó leánya 1908-ban feleségül ment egy állami magas rangú hivalkodóhoz, aki azonban elhált tőle, mert időközben kiderült, hogy csalásért már három hónapi börtönrre ítélték. Büntetésének kitöltése után Novák Amália újból felvette a lánynevét, Bécsbe költözött és ott divatszalon tulajdonosnőnek adta ki magát, több üzletben hitelt vásárolt, fiakkereseknek, söfőrnőknek adós maradt és számos helyen nem fizetett lakbért.

A múlt év február havában a Stephansplatzon megismerkedett egy Seliger Lipót nevű brünni kereskedővel és annak kedvese lett. Elmesélte neki, hogy ő egy főhadnagy özvegye, penziót huz. villája van Badenben és nagy örökség vár rá. Egy nap azután könyekkel a szemében azt újságolta barátjának, hogy nővére, egy híres színésznő, Gráeben meghalt, neki nyomban oda kell utaznia, mert nővére 85.000 korona értékű ékszert hagyott reá. A brünni kereskedő 2000 koronát adott neki az utra. Novák Amália el is utazott és csakhamar azt írta kedvesének, hogy szerencsétlenség érte, egy tiszt feleségének egy 5000 koronás váltót zsíralt és most fizetnie kell. A brünni kereskedő ezt az összeget is megküldte neki és még többször teljesítette különféle ürügyekkel tizedelt pénzkéréseit, míg egy nap ki nem derült, hogy a gráci nagy örökség — mese, a ravasz Novák Amália kitalálása, aki ily módon 15.000 koronát csalt ki tőle, nem számítva ez összegbe az önként adott pénzt.

Vádlatot a vizsgálati fogság ideje alatt elmeorvosok vizsgálták meg, akik szakvéleményükben kijelentették, hogy Novák Amália hisztérikus nő lévén, ellenálló képessége csökkent bűnöző hajlandóságával szemben, de azért teljesen beszámítható. Vádlatot a tegnapi tárgyaláson rendkívül izgatottan mutakozott. Két börtönrre támaszkodva göresös szokogással jött a terembe és látszólag alig tudott válaszolni az elnök hozzáintézett kérdéseire. A tárgyalás további folyamán Novák Amália egyre nyugtalanabb lett, egész testében reszketni kezdett és két kezét arcára szorította. Amikor Seliger Lipót, a brünni kereskedő, felfelentéje a törvényszéki terembe lépett, Novák Amália egyetlen sikított és ajtulat esett össze. A törvényszék bosszas tanácskozás után vádlatot család és hamis név használata miatt négy hónapi szigorú börtönrre ítélte.

LEGUJABB.

Erkezett éjjel 3 órakor

Joffre már csak az angol segítségben bizik.

Basel. Párisi menekadó körökben általános az aggodalom a verduni előretörés következtében. Általános ottentzivától tartanak. Joffre állítólag sürgősen figyelmeztette a kormányt, hogy tegyenek komoly előterjesztést Angliának nagy segédszerepek gyors küldésére, mert ellenesetben a verdunhoz hasonló heves német előtörésnek a francia front képtelen lesz ellenállni.

Berlin. A Lokalanzeigernek jelentik a sajtóhadiszállásról: A Bastion állás február 15-e óta volt német kezén. Az angolok támadása azóta mindig meghiúsult, csak tegnap sikerült néhány részt visszahódítani.

Gent. A Iyoni Progres jelenti: Hétfőn a németek hevesen bombázták Reimsot. Nyolcvannál több nehéz gránát hullott a városra. Kedden folytatták a bombázást. Közben egy német repülőgép bombákat dobott le.

Berlin. A Lokalanzeigernek jelentik Rotterdamból: A Reuter-ügynökség jelentésével szemben megállapítható, hogy nem Gore indítványát vetette el a szenátus, hanem az indítvány tárgyalásának elhalasztását rendelte el.

Öreg népfelkelő levele.

*

Asz se tudom hogy adraszszájam nektők pár sorajimat mej kívánom a jó istentő hogy hasonló egisségbe tanájjon bennötöket mer hogy amlóta a világra gyüttem mindig a hás körű vótam éppen csak egyszer egy esztendőbe hogy Aradon mögfordtam tisztakodási aszandékba a gőzfordóba. Mos osztán kipótolom az időt minekutána hogy it fogtak niptőlkelőnek. Hát tán oda haza se tartoztam a késő kelők közé mer hogy az állatokkal foglalatoskottam itt fordíva van mivel hogy velünk bajlódunk. Nem hiába is vagyunk niptőlkelők föl is kell itt mindenki ojan korán hogy a kakasok még legidősebb álmukat alusszák amidőn mi már ugy tornásunk mint az uri gyerekek a asidő lakolába szokik tenni mer hogy aszt mongyák ettő ruganyosak löszünk és ha rugni kő hát 3 éves csikó se cselőkzi különbű mint mi fogjuk az ellőnsiget mögjutbalozni a görög szalonba. Azonkivű mög kő hagyni hogy ugy bannak velünk mint a pujka tojása kimelőtesen. A tisztót fejjebb való altiszt urak tutygyák ám a regulát és igön tapintatosan beszének hozzánk hogy aszt mongyák hogy az ő idesapjukka a mi fijaik hasonló elbánási módosatba részesűnek. Így is van az rőndjén csak ott van egy kis hiba a kréta körű hogy az abrihítulási mivellet elsajátítása nem ojan egyszerű mint tőszöm föl dlsanóknak önni adni. Ehhő mán magasabb tudomány kő oszt így még nehezebb mint a betűtanulás vót.

De maj csak bele gyűvünk ebbe is mint a Bodri kutya az ugatásba éppen hogy a nidőr okoz még e kis galibát mivelhogy eddig ha a bugyelárisombó kiejtőtem egy hatost hát nem igen birtam lehajóni érte hát a pénz vagy ott maradt vagy az Ágnes lányom vette fő a fődrű mos mög magának kő leguguni és pedig vorrifitosan oszt ugy megy má mint a karikacsapás. Fogtok is csudakozni ha szabacságra mögyök hogy mi mindönt eltanu az embőr. Igaza vót hírnevűs költőnknek Mó-

kai Jőricnak hogy öreg embőr nem vin embőr mer ha nem gondónék rátok hát még szerőtöt is tartának ha má katona az embőr hát jőgyőp babája is amőlyiel

marattam

tisztőlöttel apátok Vancsik Mátyás
38-as öreg népfelkelő. Barak-tábor.

Ahogy az ágyam möllett ülök és a bornyura nézők eszembe jut ha a Riskának bornya löss hát Joffre névre körszerteljétek ami magyaru annyit üsz hogy Zsófi...

(Lemásolta: — gő.)

HIREK.

Hogy tette tönkre Pasic Szerbiát.

(A szerb miniszterelnök hazugságai.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 4.

A Belgrader Nachrichten beavatott torrásból eredő információk alapján cikksorozatot közöl, amelynek tolyamán élesen megvilágítja a szerb kormány, de különösen Pasic hazugság politikáját, amelyei teljesen teervezette az országot. A tegnap megjelent befejező köztemeny két esetet hoz nyilvánosságra. Az egyik Romániával, a másik Görögországgal van kapcsolatban.

1914. júliusában Marinkovics, Szerbia akkori bukaresti követe külön misszióban Nisbe érkezett. Természetesen érdeklődtek nála, hogy mi az álláspontja Romániának. Marinkovics kijelentette, hogy Romániára egyáltalában nem számíthat Szerbia. Nehány konferencia Pasiccsal és Trubeckoj orosz követtel és ez elég volt arra, hogy Marinkovics kijelentse, hogy Romania hadüzenete Ausztria-Magyarországnak csak órák kérdése. Semmi ketseg abban, hogy Marinkovics erre vonatkozó információit nem Bukarestben, hanem Pasicstól és Trubeckojtól kapta.

Balugtsics, Szerbia atheni követe, arról értesítette kormányát, hogy Görögországra, illetve Venizeiosra nem lehet számítani. (Venizeios lemondása előtt történt.) Venizeios különben is le fog mondani. Pasic néhány táviratot küldött Balugtsicsnak, mire ez két nap mulva azt jelentette, hogy Görögország beavatkozása Szerbia mellett csak napok kérdése. Így dolgozott Pasic. Egy dinasztia megsemmisítésével kezdte es egy ország tönkretételével végezte.

— Pikler J. Gyula előadása Aradon. Holnap, vasárnap délután 5 órakor a komolyabb témák iránt érdeklődő aradi közönségnek élvezetes előadásban lesz része a város háza dísztermében. Pikler J. Gyula dr., az országos statisztikai hivatal kiváló tudású eligazgatója, „községi és szociálpolitika” címmel fog előadást tartani az Összetartás aradi szabadkőműves páholy meghívására. Pikler J. Gyula dr. nevét országosan ismerette tette eddigi tudományos működésével. A fővárosi napilapokban, a különböző folyóiratokban megjelent cikkei, tanulmányai és előadásai már eddig is a legtalentumosabb magyar szociálpolitikusok kis táborába juttatták őt. Tudományos körökben még rendkívül sokat várnak ettől a nagyszeműen képzett társadalmi bölcselettől. A szabadkőműves páholy vezetősége a vendégeket szívesen látja a vasárnapi előadásra, amelyre díjtalan a belépés.

— **Egyesületi és jótékony hírek.** A napilapok terjedelmét, is szabályozta a háborús idők keze. Ma lépett életbe az Újságpapír-Központ létesítéséről szóló rendelet, amely maximalja a lapok heti terjedelmét. Es amíg a papirhiány miatt a lehetőségig szükre szorul a lapok terjedelme, addig a háboru friss eseményei és nagy kérdései egyre több helyet kívannak. Ilyen körülmények között érthető, hogy a napilapok kénytelenek alaposan megvalogatni, hogy maximált terjedelmű hasábjaikon mit adjanak az érdekes újságokat váró közönségnek. A háboru alatt is készséggel állt az újság az egyesületek és jótékony intézmények rendelkezésére. Ugyan készséggel, hogy néha hosszú hasábokat töltöttek meg a köszönetnyilvánítások, jótékony előadások reklámjai, egyesületi propagandaközlemények. A megváltozott körülmények között ezt a bőkezűséget nem lehet folytatni: a már nagyon is túltengő terjedelmű jótékony és egyesületi híreket meg kell nyírniuk egy kissé. Hétfőtől kezdve az *Aradi Közlöny* nem adhat napról-napra és túlzott terjedelemben helyet az ilyen természetű közleményeknek. Szép, nemes és jótékony célok érdekében továbbra is kész közreműködni az újság, azonban kénytelen bizonyos határt szabni a közönséget nem érdeklő hírek áradatának. Hajlandó az *Aradi Közlöny* ezentúl is hírt adni a jótékony célu mozgalmakról, előadásokról, stb-ről, de csak egészen rövid hírekben és egyszer-kétszer. Hogy heteken és napokon át hosszú híradásoknak szorítsunk helyet érdekes események rovására, arról a korlátozott lapterjedelem napjaiban szó sem lehet többé. Az újság a közönségért van és a közönség eseményeket, érdekességeket vár a laptól. Az egyesületi és jótékony híradások nem ilyen természetűek: teret kell tehát engedniük az érdekességek számára.

— **A betépett fül.** Ma délután a közközhírből telefonon jelentették a rendőrségnek, hogy az elmebetegek osztályán egy ápoló az egyik ápoltnak kiszakította a fülét. A rendőrség részéről Rasztig és Szabó detektívek mentek ki, akik megállapították, hogy csak kisebb bűnügyről van szó. Az történt, hogy *Horga Tivadar* elmebeteg és *Bold Mihály* huszonkét éves ápoló között szóváltás támadt. Az ápoló egész komolyan vette a beteg embert és a veszekedés verekedéssé fajult, melynek hevében Bold az ajtókaposot, mely az ajtó zárának erősítésére szolgál, *Horga Tivadar* fejéhez vágta. Az elmebajos embernek tüle az ütéstől kissé beszakadt, s *Horga Tivadar* arcát nyomban elöntötte a vér. A vérzést a kórház orvosai hamarosan elállították és csak akkor derült ki az is, hogy a sérülés nem súlyos. Az ápolót nyomban elbocsátották állásából. A detektívek a vizsgálat eredményéről jelentést tettek a bűnügyi osztály főnökének, *Berez Ferenc* rendőrkapitánynak, aki megindította az eljárást a merénylő ápoló ellen.

— **A Buxton fivérek a láthatáron.** *Bukarestből* jelentik: A Nationalul jelenti: Buxton fivérek a napokban ideérkeznek.

— **Az angol és a francia flotta veszteségei.** *Berlinből* jelentik: Egy most megjelent röpirat megállapítja, hogy Anglia flottaállományának több mint tizenket százalékát és Franciaország pedig öt százalékát veszítette el a háboruban.

— **Gazdát cserélt aradi ingatlanok.** *Braun Ferenc* eladta az aradi 3924. sz. tjkvben felvett *Fábián László*-u'ca 8. sz. házat 60000 koronáért *Hunyadi József* és nejeének. — *Hilger János* és neje eladták az aradi 7850. sz. tjkvben felvett *Kapa-utca* 37. sz. házat 6600 koronáért *Nagy János* és nejeének. — *Bahner Miklósné* eladta az aradi 6437. sz. tjkvben felvett *Demeter-utca* 47. sz. 10000 koronáért *Lengyel László* és nejeének. — *Özv. Szabó Józsefné* és gyermekei eladták az aradi 570. sz. tjkvben felvett *Magyar-utca* 13. sz. házat 31000 koronáért *Adelmann Ádámnak*.

— **Katonai szabadságolás mezőgazdasági munkára.** *Budapestről* jelentik: A hadügyminiszter és a honvédelmi miniszter rendeletet bocsájtottak ki, amely szerint a mezőgazdasággal foglalkozó legénység, amely a mögöttes országokban teljesít szolgálatot, a tavaszi mezőgazdasági munkálatokra, amennyire a katonai érdekek ezt megengedik, a lehető legnagyobb számban három-öt hétre szabadságot kaphatnak. A szabadságot raporton kell kérni. A gazdasági munkára azonkívül katonai munkásoktagok rendeltetnek ki. A gazdasági érdekek megóvása végett a honvédelmi miniszteriumban honvédelmi gazdasági tanácsot szerveztek három mezőgazdasági ügyosztállyal, hogy az összes szükséges intézkedések a leggyorsabban tétessenek meg.

— **Elhunyt közjegyző.** *Budapestről* jelentik: *Mikosevics Kanut* volt országgyűlési képviselő, most szegedi közjegyző, ma *Budapest*en meghalt.

— **Az aradvármegyei rokkant katonák, hadi özvegyek és árvák alapja javára a következő újabb adományok érkeztek** *Baross Ferenc* dr. főispán hivatalához: *Aradmegyei Takarékpénztár* 1000 korona, egy ismeretlen „néhai *Boros Béni* emlékére” 100 korona, *Ring Géza*, *Arad* 200 korona, *Aradi Központi Takarékpénztár* 100 korona, *Keresztes Gyula* dr. *Arad* 100 korona, *Lengyel István*, *Győrök* 2000 korona, *Lázár Zoárd* dr., *Kisjenő* 100 korona, *Kantár Péterné*, *Szabadhely* 30 korona, *Kamlosán Demeterné*, *Szabadhely* 20 korona.

— **Aradfalva felépítéséhez a következő újabb adományok érkeztek a polgármesteri hivatalba:** *A Neuma Testvérek* adománya 10.000 korona. *Zubor Andor* gyűjtőívén 20 korona. *Aradi Torna Egyesület* gyűjtőívén 50 korona. *Goldschmidt Sándor* gyűjtőívén 50 korona. *Aradi Központi Takarékpénztár* 600 korona. *Az Aradi Ipartestület* három egyesített (*Steigervald Alajos-téle*) ívén 720 korona. *Az aradi csizmakészítő ipartársulat* külön gyűjtőívén összesen 186 korona. *Héhs Vilmos* gyűjtőívén 25 korona. *Maresch Gyula* gyűjtőívén 100 korona. *Ransburg Sándorné* gyűjtőívén „*Dr. Halász Lówy Erna*”-háza 600 korona. „*Juhász Árpád*” háza 600 korona.

— **A nyolcadik és kilencedik gyerek.** A mai háborús világban nagyon is szükséges fiúgyerekekből mindjárt kettőt is adott *Fürst Ignác* szegénysorsu aradi lakosnak a természet egy napon. A *Damjanich-utca* 18. számú házában, ahol *Fürsték* laknak, az eddigi hét gyerek mellé ma ikrket hozott a gölya és a két ujjazultt tiuval kilencre gyarapodott a gyerekek száma.

— **A színház hírei.** *A jövő hét érdekességei.* A jövő heti műsor kétségtelenül a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot, vacsraap délután *Hevesi Miklós* előnyösen ismert bonviván színész lép fel az „*Artatlan Zsuzsi*” operetben. Hétfőn *Engel (Kálmán) Sárika* fellépésével *A sárga lilium* kerül színpadra, melyben a nagyherceg szerepét *Hevesi Miklós* játssza. Kedden már *Tisza Karola* a Király színház ünnepelt primadonnája kezdi meg 3 estére tervezett vendég szerepét *Lengyelvér*, *Bájos ismeretlen* és *Szibill* operettekben, a hét végén pedig a legújabb sláger *Földes Imre* „*Grün Lilije*” kezdi meg hódításait, így hát a hét minden napjára ju egy-egy érdekes fellépés, a mi bizonyára változatossá és ugyan akkor érdekessé teszi az egész hét műsorát. *Grün Lili*, *Földes Imre* a magyar színművészek közül azzal válik ki, hogy meséit annyira közel viszi a reális élethez, annyira hozzácsimítja a mindennapi eseményekhez, mintha a darab eseményét nem a fantáziája teremtette volna meg, hanem mintha valamely szenzációs újságröportot osztott volna jelenetekre és alkalmazott volna színre. Ilyen természetű darab a *Hivatalnok urak*, a *Kuruvaló*, *Az arckép*. Azonban *Földes Imre* a könnyebb témával is épügy bánt el, mint a komolyval. Ezt a fajta is valószínűség mázával tudja bevonni és feltálatni. Ilyen darab a *Cászár katonái* és ilyen mostan a legújabb darabja a *Grün Lili* is. A *Grün Lili* három fevonásos vigjáték és egy pesti zsidó család életét festi benne a szerző. Látnuk: hogyan él a család, hogyan igyekezik a család személynét, *Lili* térjhez adni. A darab meseje olyan egyszerű, olyan közvetlen, mintha *Grünék* lázának ablakán néznénk be és úgy figyelnek meg dolgaikat. A *Grün Lili* *Budapest*en a Magyar Színházban mutatták be és ott már az ötvenes jubileum felé közeledik. Sok ötlet, jó mondás és fordulat van benne és mindenképen érthető, ha az aradi Nemzeti Színház nagy ambícióval készíti a premiérra. A címszerepet, amelyet *Pesten Fényes Annuska* kreált, *Aradon Borosnyai Kató* játssza, akinek szinte a testére van szabva a *Grün Lili* títom alakja. A fiatal művésznő ebben a szerepben kitünő alkalmat kap arra, hogy tehetségét, leányos egyéniségét teljes egészében kifejezésre juttassa. Nagyszerű szerepe lesz az újdonságban *Várnainak*, aki egy kedélyes, tipikus pesti zsidó családot játszik és *Szendreinek*, akinek a bőhóm hajlamu és arany szívű szobaur, *Grün Lili* első szerepe jut. *Grünét Benkóné*, a vőlegény kereskedelmi üzlet *Delli*, a *Grün* család bankfiu eseményét *Kerész alakítja* és jó szerepre jut még *Polgár* és *Rossnyói Ilonka*. *Tisza Karola*, a Király színháznak legünnepeltebb primadonnáját sikerült a társulatnak három estére vendég szereplésre megnyerni, a művésznő aki *Budapest*en egyosapásra hódította meg a közönséget, először játszik az aradi közönség előtt, és dacára ennek, már is miat kedves ismerőst úgy várjuk, mert *Tisza Karola* játékút és művészetét az összes fővárosi lapok kritikái egybehangzóan annyira megismertették a színtársbajáró közönséggel, hogy a legnagyobb kíváncsisággal nézünk a fellépések elé. A művésznő első fellépése kedden a *Lengyelvér*, operett *Helena* szerepében lesz. Szerdán *A bájos ismeretlen*, „*Elly*” szerepét játssza és csütörtökön „*A Szibill*” címszerepében lép fel utóljára. Mind a három fellépésre jegyek előre váltathatók a színházi pénztárnál. Hétfőn (*Kálmán*) *Sárika* fellépése. Szinte esemény számba megy a napnapi „*Sárga lilium*” előadása, amikor ez a bájos fiatal uri leány, *Arad* közönsége előtt fog állani a színpadon, hogy megmutassa azt a csodálatos tehetséget, amelylyel megindul ez új pályáján, a mai próba után egybehangzóan leszögezzük azt a tapasztalatot, hogy *Kálmán Sárika* mindama tulajdonságokkal rendelkezik, amelyek ötlet e pályára predesztinálják. „*A sárga lilium*” másik főszerepét „*A nagyherceget*” *Hevesi Miklós*, előnyösen ismert bonviván színész játssza mint vendég, aki délután „*Artatlan Zsuzsi*” operetben lép föl először.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Nők Otthona részére adományokat szívesek voltak küldeni: *Lőcs Rozsóné*, *Abray Lajosné*. Az adományokért hála köszönetet mond az elnökség. — **A „Szegénytanulók”** komvatórában a jövő héten *Gálonyi Ernőné* és dr. *Paris Lajosné* ügynelnek fel.

— Orosz imádság az eltűntekért. Pétervárról jelentik: A bizonytalanság és türelmetlenség valóságos idegbajossá teszi Oroszországot. A nép a vallásban keres vigasztalást és ezt az érzést a papok ki is aknázzák. A szent szinódus legutóbb külön imádságot rendelt el az eltűntekért, hogy a nép lelkét megnyugtassa, mert hiszen senki sem tudja, hogy az eltűntek élnek-e, vagy pedig már meghaltak. Az imádság megfogalmazásával egy neves költőt bíztak meg, aki kitűnő ismerője az orosz népléleknek.

— Felülfizetés. Özevgy Hauser Károlyné ezredesné Bedeus Bella bárónő hangversenyén 10 koronát fizetett felül. Az összeget az aradi árvaszékhez juttatta a művésznő.

— Kimutatás a liceumi kórház sebesültje részére beérkezett február havi segélyalapot képező rendszeres havi járulékról: Vásárhelyi Janka január-február 40 korona, Neuman Dániel báró 20 korona, báró Andrányi Károlyné december, január, február, március előre 30 korona, Varjassy Lajosné december, január, február 15 korona, Pozsgay Istvánné január, február 10 korona, Marzós Ivánné, Adler Andor, Steiner Jakabné, Pálmai Lajos 10 korona, dr. Mann Adolfné, dr. Simó Károlyné, Krenner Józsefné, özv. Hász Sándorné, Csapó Lorántné, Hász Erzsébet, Jegessy Károlyné, dr. Isekutz Lászlóné, Fábry Sándorné, Gellényi Ernóné, Dományi Jozsefné, Kintzig Gézáné 5 korona, Halmay Andorné, özv. Hermann Gyuláné, May Istvánné, özv. Simay Istvánné, Erdélyi Pálné, Steiner Istvánné, Herbstein Cecília, Zinner Béláné, Rozsnyay nővérek, Beregasszy Lajosné 4 korona, Darvas nővérek 3 korona, Leitner Kálmán, Schoor Lajosné 2 korona. Uzenonát küldtek Sehpitz nővérek, Singer Gyuláné, Lócs Rezsóné, 2 nagy párna, N. N. egy nagy párna toll, Szombati Sándor 4 zsák toll. A nemeslelkű adományokért hálás köszönetet mond a liceum-kórház vezetősége. Kérjük a kórház további szives támogatását és sebesült katonáink részére hálásan vesszünk sétatobokat, tollat az ágyak felszereléséhez és kifőtt teát.

— Tombola-délután. Az aradi Gizella-utcai állami népiskola tanítótestülete az óvoda közreműködésével március 5-én és 6-án délután 8 órakor az Erdély-uti (vadásban tombola-délután rendez. Az intézet növendékei kedves másorral fogják szórakoztatni a közönséget, a mely bizonyára ép oly érdeklődéssel fog részt venni az ünnepélyen ez alkalommal is, mint a télen rendezett színelőadásokon. Belépő-díj 50 fillér személyenként, mellyel egy tombolajegy is jár. A tiszta jövedelmet a háboruban elesett katonák özvegyei és árvái segélyezésére létesítendő alap növelésére fordítja a rendezőség.

— Balkáni offenzívánk fővetelei az Apollóban. A véres világháború legdicsebb tejezetét, balkáni offenzívánkat mutatja be eredeti mozzintelvételekben hétfőtől kezdve az Apolló-színház. A magyar-osztrák s a szövetséges fegyverek diadalmos győzelmeinek élő történelme és a monumentális kép, amelyet a háborús filmek legszebbikének mondanak. A nagyszabású háborús képen kívül egy háromfelvonásos idegizgató amerikai dráma és egy ötletet vigyáztok teszi érdekessé az Apolló-színház hétfői új műsorát.

— Növendékek jótékonycélú hangversenye. Unger Mór zenetanár növendékeivel szokásos évi hangversenyét f. hó 19-én, délután fél 5 órakor rendez a kulturpalotában. A tiszta jövedelmet teljes egészében az aradi „Vörös Kereszt Egyesület”-nek adományozza. Jegyek már f. hó 9-étől válthatók lly. Klein Mór könyvkereskedésében.

— Henny Porten az Apolló-színház vásárnapi műsorán. Pénteken és szombaton színi nézőtér előtt vetítette az Apolló-színház a legújabb Henny Porten-dramát, amelynek komoly nagy sikere volt. A dráma izgalmas részei valóságos lelkeborzolóak a néző idegeit. A filmnek különös értéket ad az is, hogy felvételei és fotográfiája gyönyörűek, ami a Henny Porten-sorozatnak valóságos díszévé teszi a filmet. Vasárnap u. o. járja mutatja be az Apolló Henny Porten legújabb alakítását egy kedves Nordisk-vígjátékot együtt.

* Kiváló ajándékok Kerpel költészkönyvtárában és zsebkönyvtárában.

— Ezer korona egy fényképért. Gaszner Béla kir. közgyűzőnél 1000 koronát helyezett el Tolnai Világlapja egyetlen fényképért, amely a beküldött harsányi fényképek között a legjobb. Miután a zsűri a sok elsőrangú fénykép között határozni nem tudott; az 1000 koronát is olyan katonatiszt között osztotta szét, akik állandóan kitűnő fényképekkel látták el a Tolnai Világlapját. E katonatisztok fényképeit és neveit Tolnai Világlapja a heti számában közli. Az illető tiszt uraknak egyenként 100 koronát; tehát összesen 1000 koronát kifizetett a lap.

— Engel Keresk. szaktanfolyama (Lázár Vilmos-utca 2.) Könyvelés, gyorsírás, gépirás, levelezés stb. Alapos gyakorlati oktatás. Díjtalan álláskövetítés. Telefon 1046. 1814

— Számos érdeklődő szives tudomására hozom, hogy a szab. Aerovash légnyelmasu mosógépek megérkeztek. Most ajánlatos a gépek beszerzése, mert azok használatával legelőbb kétharmadát takarítjuk meg az 5 koronás szappannak. A mosógép ára 24 korona. Magyar Felső gépraktára Arad, Zrínyi-utca 6. sz. 281

— Felhívás. A helybeli és vidéki nagyérdemű vevőközönség v. figyelmébe. Miután az idén arjegyzéket sehol sem küldünk, ezúton hozzuk a nagyérdemű vevőközönség szives tudomására, hogy a tavaszi és nyári ajándékok, férfi, fiu, gyermek ruhákban és felöltőkben és választékban már megérkeztek. Nagybecsű megrendeléseket kérve, maradjunk kiváló tisztelettel: Szanto Mór és Társa nagy ruha telepe Arad, Színház-épület. Fióktelepeink az országban: Miskolc, Debrecen, Szatmár, Máramarosziget, S.-A.-Ujhely, Salgótarján, Ozd, Rozsnyó. 1156

— Könyvtárakat, bolyggyűjteményeket és hangjegyeket vesz Kerpel könyvkereskedése.

— Gyermek-kocsik, gyermek-székek csakis Fischer nagyáruházában 10 koronától 150 koronáig.

— Bevonulók figyelmébe ajánljuk Fischer nagy áruházát a Szabadság-terem. Kották, teljes katonai felszerelések ingek, harisnyák, zsebkendők, trikók stb. 271

LEGUJABB.

Erkezett éjjel 2 órakor.

Kut-el-Amara az angolok Przemyslje

Konstantinápoly. A mezopotámiai harctérről jelentik: A kut-el-amarai körüli tábor török repülőik az utóbbi napokban ismételtén bombázták. A várát mindegyre hevesebben lövik. Az angol ütegek nagy szünetelésekkel válaszolnak. Ugy látszik, tüzéségi munkájuk fogytán van. Az angolok kirohanást kíséreltek meg, kísérletük azonban véres veszteségekkel kudarcot vallott. A foglyok elmondják, hogy a körüli táborok helyzete egyre eiviselhetetlenebb. A várban nagy husárság uralkodik, aminek következtében a fuvaros lovakat levágták. Egészségügyi anyagokban is nagy szükségét szenvednek. Towshand tábornok azikratávirattal sürgős segítséget kért Aymler felmentő seregétől.

Bukarest. A bukaresti lapok jelentik: Az oroszok Erzerumnál és a kaukázusi fronton eddig 140,000 embert vesztek.

Milánó. A Corriere jelentik Szalonikiből: Esetleges ellenséges Monasztir felől támadásnak megelőzésére az entente a görög hatóságokkal történt

megállapodás után március elsején megszállotta a serovici és vodenai hidakat.

Róma. A Stetani ügynökség jelentí Athénből: A Travellian angol gőzös Pireuszban partra tette a Chiava olasz gőzös legénységét és négy utasát. A gőzöst Kréta és Alexandria között egy osztrák-magyar tengeriattit elsüllyesztette.

Két aranyérem története.

— Kitüntetett vitéz katonák. —

az Aradi Közlöny tájékoztatója.

Bécs, március 4.

A vitézség megnyilvánulási módja számtalan: az alkalom sokféle hozzá s az egyes csapatok tagzódása szerint más és más a véghezvitt tett, amelyért az érdemek látható elismerése, a kitüntetés jár. A lovaskatona rendszerint portyázásokra, hirtelen rajtaütésekre indul, a gyalogos többnyire szuronyharcot vív a tüzercék pedig ágyuk mellett kell kitartani mikor közvetlen közelében csapód és rang az ellenséges gránát.

Nem titolsó a sorban, sőt talán a legtöbb veszedelemmel fenyegető az utász és az árkász feladata is. Az ellenség tüzében száz halál között gyors hidakat verni, vagy drótsövények és sokszoros akadályok ellen előrelépni s robbantásokkal félemlíteni és gyengíteni az ellenfélt: mindez olyan vállalkozások elé állítják a katonát, ahol fegyelmzett idegrendszerre, önuralomra s mindenekelőtt nagy vakmerőségre van szükség. Ezeknek a feltételeknek egyik szép példája a Pirthen Ferenc káplár robbantási kísérlete is!

Pirthen Ferenc, a 9. utász-zászlóalj 1. századának káplárja ugyanis, mint egyik műszaki járőr parancsnoka azt az utasítást kapta, hogy robbantás föl a Pralkoweciól nyugatra emelt drótkadályokat. Az utasítást, fenyegetett helyzete ellenére is teljes sikerrel végrehajtotta. Mikor embereivel saját gyalogsági vonalunk előtt egy 9 méter hosszú ruddal s 20 kilogramm ekrazittal az ellenséges drótkadályok ellen indult, vállalkozásuk elé igen nagy nehézséget gördített az oroszok heves oldalozó ágyuüze. A járőr mindazáltal előre tudott lépni egészen az állandó természetű dróthálózatig. Mikor azonban az ekrazit-töltényt akaszták elhelyezni, az ellenség leleplezte őket a nem csupán gépfegyvertűzet indított rájuk, hanem ágyuval is löni kezdte őket. Pirthen káplár ebben a fenyegetett állásban is elhelyezte az ekrazitot, meggyújtotta s felrobbantotta azt fényes sikerű hatással. A robbantás után azonban az egész járőrnek öt órán át ott kellett lakúdnia a drótsövények közelében s csak akkor oszthatott vissza. A vállalkozás eredménye elsősorban Pirthen Ferenc káplár érdeme volt s ezért a derék és ügyes magatartásáért az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

A lélekjelenlét, különösen, ha a kellő pillanatban ragadja meg az emberek érzelmi momentumait, nem egyszer teremtett esodát. Példája ennek a Skallj Mátyás őrmester viselkedése is, aki elesett kapitányáért boszut esküdvé s lelkesítve, ellenállhatatlan rohammal győzelemre vezette embereit.

A 34. gyalogezred ugyanis rohamra ment egy éjjel az ellenséges állások ellen és Skallj őrmester az egész támadás alatt vitézül s megfélemlés nélkül harcolt. Amikor aztán Stock kapitány, századparancsnok közvetlenül az ellenség előtt súlyos haslövésben összeesett, a

RUGGYANTABELYEGZŐ ES VESZOKI MUNKÉRT

SCHUBAUER J. ARAD, SALACZ-UTCA 3

bátor őrmester vette át a vezénylest s így lelkesítette katonáit: Előre tiúcskák, még csak öt lépés! Boszuljuk meg a százados ur halálát! A bátorító szavakra az egész század elkésredve rohant az ellenség állása ellen, azt bevette s nagyon sok foglyot ejtett. A vakmerő rohamban Skaliy Mátyás őrmester maga is hősi halált halt. Arany vitézségi éremmel tüntették ki.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Tizenhét éves leány. Ilyen kérdésben nehéz tanácsot adni. Azt, hogy van-e tehetsége, abból nem lehet megállapítani, hogy hajlama és ambíciója van. De ha csakugyan meg van a tehetség, akkor is még sok idő, türelem, pénz kell, mert iskola elvégzése nélkül nem boldogulhat; a tanulás ideje alatt pedig élni kell, tandíjat kell fizetni. Nem akarjuk elriasztani, de nagyon nagy tehetségnek kell lennie, hogy a levelében említett körülmények között boldogulhasson.

H. I. A legutolsó korosztályok március 4-én vonultak be. Más bevonulásról jelenleg nincs szó.

Ch. A legutóbbi sorsolási jegyzékben nem szerepel a kért szám a fel nem vett nyermények között.

Steckenpferd- lilliomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe.

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szepő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr- és szépség gondozásában való fölülmulhatatlanságáért. Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ugyeljen nyomtatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 1 koronaért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertüzletekben stb. Hasonlóképpen kitűnő Bergmann Manera lilliomkrémje (80 fillér egy tubus) Kitűnő szernői kezek gondozására.

Uj könyvek.

* „Az eljövendő magyar irodalomról.” Erdekes könyv jelent meg ezen a címen Boiza Gyula tollából. A fiatal író, aki életének nagy részét Párisban töltötte, nagyon is sok fiatalos hévvel ostromozza a mai magyar irodalmat és talán nagyon is nagy bizakodással várja ennek a — szerinte — nem tiszta irodalomnak a háboru után való újjászületését; de mindenestre tiszteletreméltó az a mély, becsületos meggyőződés, mely írásának minden szavából kiárad. A könyvet Rákosi Jenő látta el előszóval. A csinos kiállítású könyv Röttig G. és Fia könyvkiadóvállalatában jelent meg Sopronban és kapható 1. K.-ás árban minden könyvkereskedésben, vagy a kiadó cégnél.

* Országos Méhész Zsebnaptár 1916. Ötödik évfolyam. Szerkeszti: Szilassy Zoltán orsz. képviselő, az Országos Magyar Méhészeti

Egylet ügyvezető alelnöke. Ára: 1 korona 50 fillér. Az Országos Méhész Zsebnaptár 1916. évi folyamának legújabb kötete is egész sereg célszerű tudományos és gyakorlati cikket tartalmaz. A könyv bármely könyvkereskedésben megszerezhető.

* A Nyugat szépirodalmi folyóirat március 1-i száma a következő nagyrészt aktuális és igen érdekes tartalommal jelent meg: Ambrus Zoltán: Háborus jegyzetek. Kosztolányi Dezső: Hét német vers (Versek.) Kaffka Margit: Két nyár (Novella.) Somlyó Zoltán: Mit csinálnak az ifjak Pesten! (Vers.) Laczkó Géza: Vengerkák. Barta Lajos: Hervadt katona (Novella.) Berény Róbert rajza: Welner Leo. Ady Endre: Tovább a hajóval (Vers.) Figyelő. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Lónyay-utca 18. Előfizetési ára: Egy évre 28 K. Fél-évre 14 K. Egyes szám ára 1 K 40 fillér. Megjelenik minden hónap 1-én és 16-án. Mutatványszámot díjtalanul küld a kiadóhivatal.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Vasárnap, 1916. évi március 5-én:

Délután fél 4 órakor mérsékelt helyarakkal.

Artatlan zsuzska.

Este 7/8 órakor rendez helyarakkal

A/ Berlet.

A/ Berlet.

A kis herceg.

Operette 3 felvonásban.

Kezdet este fél 8 órakor.

Rudnyánszky Endre.

NYILTTER.*

Értesítés.

Az aradi vendéglősök és kávéosok ipartársulata elhelyező irodájának vezetésétől a mai napon történt megválásom alkalmából összes ügyfeleimnek támogatásukért köszönetet mondok. Egyben tudatom, hogy az elhelyezés körül a jövőben semmi felelősséget nem vállalok.

Tisztelettel

Nejlik József.

1287

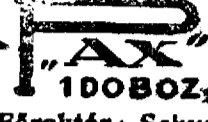
Nyilatkozat.

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a Forray-utcai, (Gróf Nadasy-palotában) levő üveg- és porcellán-kereskedést megboldogult férjem halála után is tovább fogom vezetni és kérem továbbra is szives pártfogásukat. Főtörekvésem az lesz, hogy tisztelt vevőimet ezután is legnagyobb megelégedésükre kiszolgáljam.

1208

Özv. Téger Jánosné.

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

VÉD- JEGY
"AX" HYGIENIKUS SZÁRNYANDELYES
1 DOBOZ (100 MÜVEL) 50 FILLER
Főraktár: Schvarcz Simon Fiai és Tsa cégnél
6801

APOLLO SZÍNHÁZ.

Március 5-én, vasárnap

Henny Porten sorozat:

Hullámok ölén

Színmű 3 felvonásban.

Főszerepben: Henny Porten.

Az előadások hétköznapokon 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Vasárnap pénztárnyitás 1/3 órakor, előadások 3, 1/5, 6, 1/8 és 9 órakor kezdődnek és nem folytatolagosak.

Doktor Imhoff.

FOG- tömések, aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog színével azonos porcellánból. ::

FOG- koronák, hídak, egész fogsorok szápadlás nélkül aranyból, platina-ból vagy porcellánból. ::

FOG- kövek eltávolítása, fogak fehérítése és hibás fogsorok átalakítása, valamint javítása. ::

FOGHUZAS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipcse, Brüsszel és Londonban, nemkülönben Amerikában a leghíresebb fogspeciálitáknál mint assistens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legelőkeltebb műszereivel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkézenesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhessenek.

JACOBI GYULA vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárati Eötvös-utca 17.

MEGHODÍTOTTUK A VILÁGOT!

UNDERWOOD LÁTHATÓ IRÁSU ÍRÓGÉP

Ziffer és Hollós

Weitzer János-u. 11. (főpostával szemben.)

UNDERWOOD

azonnal és állandóan látható írásu amerikai írógép.

ROTARY CYKLOSTYLE

önműködő sokszorosító gép és **Edison-téle diktálógép**, „Drocento” kamatszámoló kizárólagos lerakata.

Üzemkellék

az összes rendszerű írószámoló- és sokszorosító-géphez, **csakis** elsőrendű minőségben.

COPYING OFFICE

írási és sokszorosítási munkák vállalása.

Javitó műhely

minden rendszerű író- sokszorosító- és számoló gépek részére, a legjutányosabb árban **jótállás** mellett.

Használt írógépek

eladása és kölcsönözése.

Amerikai irodabutor.

Gyors- és gépiró szaktanfolyam.

Megnyílt a nyiregyházi krumplicsarnok!

Valódi nyiregyházi burgonya kapható kizárólag

Spielmann Albertnél

Aradon, Karolina-utca 5. szám alatt, jobbra az udvarban.

Elárusítás kicsinyben és nagyban a legolcsóbb árban. 1226

Buchsbaum és Társa

cég értesíti az igen tisztelt vevőkörönséget, hogy a

BALLY tavaszi

cipőkülönlegességei

női- és gyermekcipőkben, ugyisint kiváló minőségű **F. L. POPPER**

női és férfi cipők

nagy választékban 1120

megérkeztek.

Saját termésű, kitűnő, tisztán kezelt magyarádi és pecsenye

borok

ugy nagyobb mennyiségben, valamint palackokban kaphatók

Winter Adolf

ügyvédnél Aradon, Deák Ferenc-utca 40. szám. 4855

Szőlő oltvány eladó!

Rendkívül szép példányokban, két éves prima, dus gyökerez, iskolázott fás oltvány, pótláshoz igen alkalmas; nagyban és kicsinyben kapható a következő fajokban míg a készlet tart: **Mustos fehér, Kadarka, olasz Rizling, fehér rózsza (erdélyi), turmint, mézes-fehér, Szlankamenka, Kövidinka és Schas lass fajokban, Passatutti.** Megtekinthető szőlő telepemen **Arad, Zsidótemető-utca 5. szám, valamint Muszka-Magyarád állomáson, hol előjegyzések is elfogadtnak.**

Sóltz Gyula,

szőlőbirtokos. 1052

Hirdetmény Németországból.

23.000 pár különféle

gyermek-, leány-, női- és férfi jó minőségű (bőr anyagból készült) legújabb divatu

cipőt vettünk

és ennek egy része már megérkezett, az eladást e hó 6-án kezdjük rendszeres polgári árakban. 181

CIPŐTŐZSDE

Telefon 10-44. :: Andrassy-ut. 22.

Államilag engedélyezett

TECHNIKUM

WIEN, VI/23. LAINGRUBENGASSE 17.

Gépszerkesztéstan és elektrotechnikai, magas és vasutépítési tanfolyam tanműhelyekkel és beniakással. Prospektus díjtalan.

Bármikor be lehet iratkozni. 7061

Legjobb fogviz

több nemzetközi kiállításon legmagasabb kitüntetésben részesült.

500 koronát fizetek annak, ki **Bartilla-** fogvizének használatát mellett, üvegje **92 fill.** valaha ismét fogfátást kap, vagy a szája büzlök.

Ed. Bartilla-Winkler utóda L. Plan Wien, X., Gbethe-gasse 7. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában. Aradon: G. Földes Kelemen, Deák Ferenc-u. 11. sz., Hehs Vilmos, Batthyány-u. gyógyszerárban és Vojtek és Welaz drogueriájában. Vidékre — ahol nem kapható — küldök 7 üveget kor. 6.50 bérmentve. Kérjünk mindenütt határozottan Bartilla-féle fogvizet. Hamisítványok felelőtlő jól díjaztatnak. 701

Felhívom a burgonya nagykereskedő urakat, Vörös Kereszt kórházakat, katonai fogolytáborokat, katonai élelmezési raktárakat, ha waggontóltenként jó, egészséges

ételburgonyát, savanyu káposztát és diót

méltányos árban, magyar feladó állomásról, vagy 8 napi előzetes rendelés mellett Aradon, ugyisintén vöröshagymát, sertéssírt, szalonnát és egyéb hűvelyes veteményeket óhajtanak venni, forduljanak bizalommal hozzám.

Egyben felhívom a szeszgyárok és hizlaldák figyelmét arra, hogy jóminőségű szesz és hizlaldó burgonyát is szállítok és a szállítást személyesen eszközölöm. — Azonkívül értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy minden csütörtökön és pénteken **elő hal** kapható.

Vidéki megbízások legpontosabban eszközöltetnek.

Lutwák József.

Asztalos Sándor-u. 8. 871

Fehérnemű gőzmosóda megnyitása!

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy Kuhl Mihály kecmefestő és vegytisztító cég üzletéből kiléptem és a Bettelheim-féle Aulich Lajos-u. 2. szám alatt, a lovardával szemben levő régi jóhi-nevű gőzmosódat átvettem. — Főtörökvésem az lesz, hogy a 12 évi gyakorlatban szerzett tapasztalataim alapján, a nagyközönség megelégedését munkámmal kiérdemeljem, mert a mai kor igényeinek megfelelően berendezett gőzmosódámban bármilyen férfi és női fehérneműk a lehető legnagyobb gondtal tisztán hazilag kezelve mosatnak és fényesre vasaltatnak a legolcsóbb árban. — Kérem a nagyérdemű közönség nagyrabecsült bizalmát részemre továbbra is fenntartani, a minék ellenében igyekeznél fogok a jövőben is a reámbízott munkát pontosan elvégezni.

Kiváló tisztelettel:

Schrodt Irén.

Intézet: Aulich Lajos-utca 2. szám.
Üzlet: Deák Ferenc-utca 2. szám,
(a „Függetlenség” mellett.) 1270

Vöröshagyma, fokhagyma, dug-hagyma, hagymamag, zöldségáru

kisebb és nagyobb mennyiségben legjutányosabban kapható. — Arak kérdezősködésre. — Jókarban levő használt jute-zsákok eladóak.

MANDL ZSIGMOND

MAKO.

329

Földbirtokosok, állattenyésztők figyelmébe!

Ajánlok takarmányozási célra azonnali szállításra több waggon frissen kifőzött

szőlő törkölyt

teljesen egészséges állapotban, a helybeli vasuti állomáshoz kiszállítva, jutányos árban.

szatmári Szabó István

szőlőbirtokos, Pankota.

1256

Megyei telefon Pankota 14. szám.

Zongora javítások

és hangolások
ugy helyben, mint
vidéken pontosan
eszközöltetnek.

4329

Ehrbar Henrik

zongorahangoló

Arad, Batthyányi-u. 26.

Városi zeneiskola.

Rózsaburgonya,

Házi-szappan,

Zöldség,

Vöröshagyma,

Zsir, szalonna

kapható (waggontételenként előnyös árajánlat)

641

Kalmár Endre

cégnél

Arad, Arpád-tér 5. szám.

Városi és megyelelőn 670.

Leányinternátus

József főherceg-ut 19. sz.

I. emelet.

Elsőrangú okleveles tan-
erők, gondos nevelés, mo-
dern berendezés. Elemi és
középiskolai előkészítés és
továbbképző tanfolyam. Kü-
lön tárgyak: Idegen nyel-
vek, festés, zongora és mű-
vészi kézimunkák.

Kívánatra prospektus díjtalan.

Igazgató tulajdonos:

Stern Ilonka,

okl. tanítónő.

2027

Rum — likőr

essentiák és compositiókban

Állandó nagy raktár.

Saját véd-
jegyzett „Rumarom”

50 filléres üvegekben, mely 2 liter
finom tearum készítéséhez ele-
gendő, mindenütt kapható. 502

Nagyban kapható:

Szemző Ármin

áruügynökségénél, Arad. Teljes 502.

Használt ólom

megvételre kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban.

FOG. MOHR JEANNETTA

VIZSG. FOGTECHNIKUSNÓ

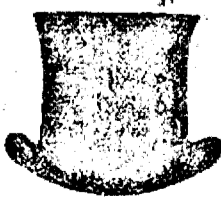
aki 20 éven át a legnagyobb világvárosokban, mint Newyork, Berlin és Béca-
ban a fogászati téren legjobb sikerrel működtem, tisztelettel értesítem a n.
é. közönséget, hogy helyben: Luther Márton-utca 1. sz. a. II-ik em.
egy a mostani kor igényeinek megfelelő fogászati műtőmet
nyitottam, ahol legújabb berlini és amerikai módszer szerint kezelem bete-
geimet, oghuzás teljes érzéstelenítéssel (fagyasztás útján.) Aranyhídak, arany-
koronák, mindennemű kaucsuk fogazatok, szápadlás nélkül és légkamrával.
Arany, ezüst, amalgám, porcelán és cement tömések (plombák), mérsékelt díj-
szabás mellett készíttetnek. Bocses parifogásait kérve tisztelettel Mohr
Jeannetta, vizsg. fogtechnikusnő. Hírdető órák: d. e. 8—12-ig, d. u. 2—7-ig.
Videklak 24 órán belül kielégíttetnek. 1271

Női modell kalapujdonságok.

Már megérkeztek a legújabb női modell- és gyermek szalma-
kalapok nagy raktára. Tagál- és szalmakalapok, átvarrások és
festések a legújabb modell után elvállaltatik.

Férfi kemény, vagy puha- divat nyulszőr kalapokból

nagy raktár. — Első aradi villanyerőre berendezett férfi- és
női kalapgyártás. Arad, Deák Ferenc-
utca 42. sz., a Fehér Keresztel szemben.

Teljes tisztelettel

1266

Bittenbinder Konrád.

Apró hirdetések.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Megvételre keresek
egy egész jó csellót. Ajánlatok „Cselló” jelige alatt, a kiadóhivatalba kéretnek. 1812

Egy kisebb
Wertheim-szekrény olcsón eladó. Cím a kiadóban. 1304

Kékkövet
olcsón pótol Cuprin permetezőszert. Beszerezhető Kovács Soma és Társánál, Arad. 1292

Szappant
75 százalékkal kevesebbet fogyasztunk bevált John gőzmosógéppel. Előnyösen beszerezhető Kovács Soma és Társánál, Aradon. 1292

Több mássa
tisztá makulatura eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1307

Tisztított liba és osirke
egészen, vagy részekben, továbbá tepertő és sült, valamint nyers máj kapható Fülöp kóser vendéglőjében, Deák Ferenc-utca 40. 1298

Egy 18-24.
fényképező-gép jutányosan eladó. Eötvös-utca 12. Mandl. 1197

Veszek
a legmagasabb árban uraktól levett férfi ruhát, mindenféle egyenruhát, valamint használt butort. Vidékre is megyek. Bleier Ignác, ruhakereskedő Arad, Szentpál-u. 12. szám. 229

Tavaszi divatalbum,
kosztüm, ruha, blous, pogyola és gyermekdivat, 1000 modell. Kapható 2.50 kor. Kniszer J. és Társa „Minerva” könyvkereskedésében Dobó-utca 1., Ferenc-téri polgári fiúiskola mellett. 1061

Kapa-utca 15. szám alatt
fényőla eladó, 1 óri 60 korona. 1223

Modern, finom és olcsó
levélpapírokat Pichlernél Szabadságtér 1. kaphat. 611

„Eos”
színes és lack cipőtisztító 70 fillér. Gecha patent sámfá párja 3 kor. Cipőtörszede, Andrassy-tér 22. 181

Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak borosjenői és apátfalvai kertészetében a legjobb minőségű, fajtisza, erős példányú, alacsony és magas törzsű rozsfaék, különböző gyümölcsfa csemeték és üveg-házi növények szállítása megkezdődött. Mérsékelt árak mellett megrendelések elfogadtnak ACSEV. külön birtok-kezelésnél ACSEV-palota, József főherceg-ut 22. szám. 1086

Új butorhittel!
Butorok a legjobb kivitelben kaphatók, hitelképes egyéneknek kölcsön és részletfizetésre szállítok Garai Károly bej. cég butorüzletében Aradon, Asztalos Sándor-utca 5. sz. 918

Száraz házi szappant,
bármily mennyiséget, megvételre keresek. Rostás Sándor, Kisjenő-Erdőhegy. 1145

Jókarban levő zongorát
azonnal vennék. Megkeresést a kiadóhivatalban megtudható címre kérek. 1252

Més.

Tiszta virágméz kapható Seeberger Mihálynál, Boros Beni-tér 20. szám. 1256

KÜLÖNFÉLE.

Nyugdíjas tisztviselő
belvárosban vagy közelében májusra kisebb magánházat bérvétel végett, — a vagy ragyoburi esetleg bérháznál gondnoki állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 1311

Igás

szekérrel fuvarozást elfogad. Telefon 747. 1224

Menthol sósborszesz.

Tiszta, egészséges, zamatos, erősítő, edző, hűsítő, frissítő, fertőtlenítő és fájdalomnyiható háziszser. Ára 50 fillér és 1 korona. Hehs gyógyszer-tár, Földes gyógyszer-tár. 12

Helacit.

A legártalmatlanabb arcszépítő és finomító. Izzadó, fényes, zsiros, atkás (mitesseres) arcot naponta ahányszor szükséges, gyaputra öntött folyadékkal megtöröljük. Az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés lehelet finomsága harmattal volna bevonva. Az atkák pár nap-alatt elmúlnak. Ára 1 korona. Dr. Földes és Hehs piperezszappan és vegyszeti gyára Aradon. Tűs mellett ne használjuk. 12

Apróhirdetések

az „Aradi Közlöny” részére felvételnek a Messenger-boy irodában Deák Ferenc-utca 8. Ugyanitt kapható az Aradi Közlöny.

Tyukszem

és minden bőrkeményedés ellen biztosan ható szer Hehs gyógyszerész tyukszem tapassa. A legmegrögzöttebb tyukszem a tapasz párnapl használata után leválik, a gyötrő fájdalom azonnal megszűnik. Ára 50 fillér, Hehs gyógyszer-tár, Földes gyógyszer-tár Arad.

Az „Aradi Kereskedők Köre” helyeszközlő osztálya

azonnali belépésre keres: helybeli és vidéki cégek részére fűszer-, vas-, rövidáru- és vegyes szakmabelli segédeket.

Ajánlatok fenti címre küldendők. Csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk.

Az Aradi Kereskedők Köre helyeszközlő osztály igazgatása.
488

Matteine-féle

patkány- és egérintás

új eljárás szerint.

Patkány- és egérintáshoz ajánlok **patkány- és egérintőszert bacillus**. A XX. század legmegbízhatóbb patkány- és egérintőszere, csak patkányt és egeret öl meg, emberre vagy állatra nem veszélyes, tehát mindenütt elhelyezhető.

A patkány- és egérintőszert bacillus árai:

1 kis adag 2-300 patkány kiirtására 6 K.

1 nagy adag 3-600 patkány kiirtására 12 K.

„Matteine”
vegyszeti laboratorium
Arad, Boros Beni-tér 1. szám.
Telefon 10-45. 2811

Én Csillag Anna

185 cm. Aradi borsos 10-RELLEY-HAJÁRÁKAL. melyet saját tulajdonsága keletkezett a hónap hátsó részén a közepén el. Ez az egyetlen alicemert szer a haj kihalása ellen, a növekedés elősegítésére, a haj talajának erősítésére. — Uraknál rövid idő alatt tömött szakképzést idéz elő, a hajnak és szakképzésnek természetes fényt és hajlékonyságot kölcsönöz és megőrzi a korai megöregedéstől a legmagasabb korig.

Ára tégelynek: 4, 6 és 10 korona.

Postal szállítás naponta a pénz előzetes bevétele vagy utánvét ellenében a világ minden tájára a gyárból, ahová az üzlet megrendelések intézendők.

Csillag Anna Bécs, Kohlmarkt 51.

Tekintetes Csillag Anna úrnőnek! — Önagyméltósága Szűgyény-Marih, berlini osztrák-magyar követ neje megbízásából tisztelttel kérem, nekem egy tégelyt az Ön kitűnő kenőcséből megküldeni. Egyidejűleg fogadjam legjobbjá köszönetemet. A grófné igen díszesen nyilatkozott kenőcsének eredményéről.
Kiváló tisztelttel
Glase Frida, Önagyméltósága komorájja.

Tekintetes Csillag Anna úrnő! — Szíveskedjék nekem utánvét mellett 2 tégelyt hajlékosító kenőcséből küldeni. Meg vagyok lepve annak jó és gyors hatásától. Hajam rövid idő alatt bámulatosan megnőtt és mindennél utánvétes mutatkozik. Kenőcsét mindenkinek a legmelegebben ajánlom.
Tisztelttel
E. W. Zedwitz grófné, Unter-Neuburg b. Asch.

Tek. Csillag Anna úrnő, Wien.
Sokat hallottam csodás hatású hajlékosító kenőcséről, miért is kérem, szíveskedjék a mellékelt összeg fejében 4 tégelyt posta-ordítással hozzám juttatni. Ezen rendelést a legközelebbi gőzessel várom.
Kiváló tisztelttel
Nyambe Kun, a dualis trónok' elm.
(Nyugat-afrika)
1267

Tek. Csillag Anna úrnő, Wien.
Ezennel kérem Önt, szíveskedjék részemre egy 10 koronás tégelyt hajlékosító kenőcséből küldeni. Szeretnék eredménye teljesen kielégítő, miért is köszönetemet nyilvánítom. Rendelésemmek gyors elintézését kérem, tisztelttel
Michailoff Jelena, Sofia (Bulg.) Brul Maced. 27.

Aranyat és Ezüstöt

legmagasabb áron vesz, vagy becsereél; ugyszintén régiségeket vesz és elad

Losonczy Lajos
óras és ékszerész fizlete
ARAD, Szabadság-tér.
Telefon 964.

Arad-Ujmikelakán
villanyerőre
ládagyárat
rendeztem be, hol négyféle nagyságu tábort postaládát

szegezetenül, 10 ládánként kötegelve, állandóan raktárra készíték s viszontelárusítóknak jutányosan, prompt szállítok. — Minden más méretű ládát, méretutáni megrendelésre, legjutányosabban szállítok és kívánatra árajánlattal szolgálók. 1291

Braun Adolf
ládagyár és fakereskedés
Arad-Ujmikelaka.

A szépségápolás titka a felhasznált szépítőszerek helyes megválasztásában rejlik!

Rozsnyay kitűnő Serail arcszépítő különlegességei
mind kipróbált jó hatású készítmények, amelyet bárki bizalommal használhat.

- Rozsnyay Serail arckenőcső. Kis tégely 1 kor. Nagy tégely 1.80 k.
- Rozsnyay Serail krémje. nappali használatra. Egy tégely ára 1 korona 50 fillér.
- Rozsnyay Serail szappan. Egy darab 1 kor. 50 fill.
- Rozsnyay Serail Arcpora. Lehelet finomságu. Crém, fehér, róza és testzelenekben Egy dob. ára 1 korona 50 fillér.

Kiváló finom illatszerek. Gyöngyvirág, ibolya, Loin du bal, orgona, piros róza, Serail. Üvegje 1 kor. 50 fillér.

Kapható a készítőnél: 1845

Rozsnyay Mátvás gyógyszer-tárában Arad, Szabadság-tér.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik.

Minden szó 6 fillér. Vastagabb betűkkel 12 fillér.

Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelzendők.

A legkisebb hirdetés 80 fillér.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/6 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

„Barna 30”-nak
is van levele Andortól. 1282

„Hajnalika 10.”
Levél érkezett Andortól. 1283

„Állandó”-nak
levele van a kiadóban. 1281

Cavallér
középkorú ur keresi csinos, fiatal hölgy tisztességes díscrét ismerettségét. Leveleket a kiadóba „Tartós barátság” címen kérek. 1816

Egy katona
uri ember óhajt tisztességes ismeretséget kötni, komolyabb uri hölgyel. Leveleket „W. E. M.” jellegére, a kiadóba kér. 1279

Intelligens
uriemberrel levelezni óhajt tisztességes szándékból barna urleány. Levelet „Kedélyes” jellegére a kiadóhivatalba, kérem jelezni e lapban. 1805

3 katona
uri ember óhajt tisztességes ismeretséget kötni esetleg németül is beszélő komolyabb uri nőkkel. Leveleket „Hű szövetségesei” jellegére a kiadóba kér. 1278

ALKALMAZÁST NYER.

Házmesternek
felvétetik gyermektelen házaspár lakás, fűtés és fizetéssel. Cím a kiadóban. 199

Ügyes
deréktűzőnők, ajvarróndók angol és francia elsőrendű munkához jó fizetéssel, ügyes kényelmek és tanulólányok felvétetnek női divatszalonban, Bathány-utca 32a. szám. 1280

Gyakornok,
legalább 4 középsikolával azonnal felvétetik Braun Adolf ládagyar és lakkereskedésében, Ujmikelskán. 1290

Perfekt
gép- és gyorsíró-öt keres helybéli vállalat azonnali belépésre. Önálló levelezésben való jártasság és német nyelvismeret megkívántatik. Javalmazás megállapodás szerint. Cím a kiadóban. 1297

A délutáni órákra
egy német kisasszony kerestetik 2 gyermek mellé. Cím a kiadóhivatalban. 1800

Fiatal fűszerkereskedő segéd
azonnal felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 1801

Könyvelőnő.
Kereskedelmi végzettségű, jó házból való urleányt keresek. Ajánlatok Rosenfeld Sámuel Nagybecskerek, Temesvári-utca 84. sz. küldendők 1286

Gazdatisztet
keresek, ki egy nagyobb gazdaság vezetésére képesítve van. Cím a kiadóban. 1277

Gyermektelen
házaspár kerestetik házmesternek. Nőnek a főzéshez is értenie kell. Karolina-u. 2. I, emelet. 1808

Magyar kisasszonyt,
25—30 éves korban, keresek március 15-re 3 éves leánykám mellé. Cím a kiadóhivatalban. 1885

Mindenes szakácsnő
és egy szobaleány azonnali belépésre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 1284

Azonnali belépésre
keresünk románul is beszélő fűszer-szakmában jártas kereskedő segédet. Hadi árvát tanoncúl felvesszük. Kuzel Sándor, Brád. 1257

Irodai kisasszony,
ki gépirást és gyorsírást ért, felvétetik, jó kézirásu előnyben. Cím a kiadóhivatalban. 1258

ALKALMAZÁST KERES.

Gyors- és gépirásban
jártas fiatal irodaiasszony március 15-re állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 1288

Egy magyar aju
kisasszony ajánkozik gyermekek mellé. Cím a kiadóban. 1294

Fiatal asszony
gazdasszonynak ajánkozik magános urhoz. Vidékre is elmegy. Cím a kiadóban. 1289

Irodai teendőkből
és a füzletben jártassággal bíró jó munkaerőt ajánlok délután 2 órától. Cím a kiadóban. 1284

Állandó házmestert
ajánlok minden szakmából házakhoz. Cím a kiadóban. 1284

Gazdasszonynak
ajánkozik fiatal nő, magányos ur vagy urnőhez, vidékre is elmegy. Cím a kiadóban. 1802

Középkorú
intelligens német nő kisgyermek mellé, harveze-önönek vagy apolónőnek ajánkozik. Vidékre is elmegy. Levelet kér a kiadóhivatalba „Német” jellegére. 1809

Méregképes könyvelő,
perfekt magyar-német levelező, azonnali belépésre állást keres. Szíve: megheresések. Önálló munkaerő jellegére a kiadóhivatalba kéretnek. 1264

Irodista,
hadmentes, több évi gyakorlattal állást keres. Cím a kiadóban. 198

Szolid fiatal özvegy
gazdasszonynak ajánkozik magányos urhoz, vidékre is elmegy. Cím a kiadóhivatalban. 1245

Rokkant katona,
ki több évig önálló fűszerkereskedő és kocsmáros volt, keres helyben vagy vidéken kormamát elszámolásra, vagy gazdaságnál, gyárban munkafelügyelői, raktárnoki, pénzbesszedői, esetleg másoló irtokai állást. Cím a kiadóhivatalban. 1282

Házmesteri állást
keres egy fiatal pár, a férfi vízvezeték-szerelő és hadmentes. Cím: Sándor Lajos, Onorin Áron-utca 2. 1260

Gyakorlott,
önálló munkakör betöltésére alkalmas józanéletű, szorgalmas irnok, ügyvéd vagy közjegyzői irodában alkalmazást keres. Csak magyarul beszél. Cím a kiadóhivatalban. 1253

ELLÁTÁS.

Kitűnő házi koszt,
tiszta, egészséges, kapható. Peckay Lajosné, Deák Ferenc-utca 40. szám. 1296

LAKÁST KERESNEK.

Havi 100 koronáért
keresek két butorozott szobát, konyhával. Leveleket „Azonnaira” jellegére a kiadóhivatalba. 1810

Május 1-re
a város központjában keresek háromszobás modern lakást. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek. 877

KIADÓ LAKÁS.

Elegánsan butorozott
utcai szoba, központi fűtéssel, villany villágítással, fürdőszoba használatlaltal a főter közelében, kiadó. Thököly-tér 6. 1813

2 udvar szoba,
elegánsan butorozva kiadó. Szabadság-tér 9 sz. alatt. 1815

Magános ház
virágos kert és parkirozott udvarral azonnal, esetleg május 1-re kiadó. Bővebbet Gyár-utca 21. szám. 1251

Kiadó
május elsőjére egy utcai, egy udvari előszobából és konyhából álló teljesen tiszta lakás, villannyal, kerttel és baromfi-udvarral. Török Ignác-utca 1/a. 1265

2 utcai
elegánsan butorozott szoba díscrét bejárattal, fürdőszoba használatlaltal, azonnaira kiadó. Ugyanott több pincehelyiség raktárnak vagy műhelynek alkalmas, azonnaira kiadó. H. Szegec-utca 5. 5050

Három utcai,
4 udvari szobából álló lakás Andrássy-tér 8. sz. alatt május 1-re kiadó. Bővebbet a házmesternél.

Gyorokon kiadó
két lakás, 3—3 szoba és mellék-helyiségek, a villamos állomástól két perc távolság. Bővebbet Hegy-utca 7. sz. 1158

Modern
háromszobás lakás, május 1-re kiadó. Kassa-utca 6—7. szám alatt. 1299

4 utcai szoba,
fürdőszoba, üvegezett folyosó, mellék-helyiségekkel, azonnaira vagy május 1-re kiadó Nádor-u. 14. 1286

Egy 5 szobás
II. em. modern lakás, minden mellék-helyiségekkel, Petőfi-utca 10. szám alatt kiadó. Bővebbet a házmesternél. 844

3 szoba
fürdőszobával, egy szoba konyhával és műhelynek vagy raktárnak alkalmas helyiség azonnaira kiadó Lovarda-utca 1., Attila-tér sarok. 1008

2 szobás utcai lakás
elő- és fürdőszobával, villanyvillágítással, május 1-re kiadó. Darányi János utca 4. 965

2 szobás
udvari lakások Andrássy-tér 8. sz. alatt azonnaira kiadók. Bővebbet a házmesternél.

INGATLAN.

Kisebb magánház
eladó Gaál László-utca 17. sz. 1808

Eladó
Kovácszin egy 5 holdas szőlő, gyönyörű kilátással, kut kitűnő ivóvízzel, kolna, új prés, hordók, minden hozzávalóval, különösen a pormentes levegőért betegeknek igen ajánlatos. Bővebbet Csiky Gergely-utca 5., ösv. Volgt Hermanné. 1806

ÜZLETEK.

Újságában
egy vegyes kereskedés kiadó. Cím a kiadóban. 1295

Jóforgalmu szatócsüzlet
engedélyekkel, szép lakással, melyet nő is vezethet és biztos megélhetést nyújt, bevonulás miatt eladó. Cím a kiadóban. 1209

Arcamegyében
vasuti állomás mellett, egy nagyon jóforgalmu vendéglő és szálloda bevonulás miatt azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1218

Lisztkereskedés
forgalmas helyen, azonnal átadó, vagy a berendezés magában is eladó. Bővebbet a kiadóban. 1243

Andrássy-tér 8.
számu házban egy kisebb üzlethehelyiség — különösen dohányüzletnek alkalmas — azonnaira kiadó. Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában, József főherceg-ut 22. szám.